

ANDREW HELFER - RANDY DUBURKE

MALCOLM X

MALCOLM X

ÇİZGİLERLE YAŞAM

YAZAN:

ANDREW HELFER

ÇİZEN:

RANDY DUBURKE

§
10215
ÇİZGİ

ÇİZGİLERLE YAŞAM

00

MALCOLM X

ÇİZGİLERLE YAŞAM

YAZAN:
ANDREW HELFER

ÇİZEN:
RANDY DUBURKE

EVEREST / ÇİZGİ: 24

MALCOLM X
ÇİZGİLERLE YAŞAM

KİTABIN ÖZGÜN ADI:
MALCOLM X: A GRAPHIC BIOGRAPHY

YAZAN: ANDREW HELFER
ÇİZEN: RANDY DUBURKE
İNGİLİZCEDEN ÇEVİREN: SABRİ GÜRSER
YAYINA HAZIRLAYAN: BERRAK GÖÇER
GRAFİK UYGULAMA: KAREN YARDIMLI VE SİNEM ER

METİN © 2006, ANDREW HELFER
ÇİZİMLER © 2006, RANDY DUBURKE
© 2009; BU KİTABIN TÜRKÇE YAYIN HAKLARI
HILL AND WANG/FARRAR, STRAUSS AND GIROUX, LLC, NEW YORK VE
ONK AJANS ARACILIĞIYLA EVEREST YAYINLARI'NA AİTTİR.

1. BASIM: HAZİRAN 2010
ISBN: 978 - 975 - 289 - 731 - 1

SERTİFİKA NO: 10905

BASKI VE CİLT: MELİSA MATBAACILIK
TEL: (212) 074 97 23
FAX: (212) 074 97 29

EVEREST YAYINLARI
TİCARETHANE SOKAK NO: 53 CAĞALOĞLU/İSTANBUL
TEL: (212) 513 34 20-21 FAKS: (212) 512 33 70
GENEL DAĞITIM: ALFA, TEL: (212) 511 53 03 FAKS: (212) 519 33 00
E-POSTA: INFO@EVERESTYAYINLARI.COM
WWW.EVERESTYAYINLARI.COM
WWW.TWITTER.COM/EVERESTKITAP

EVEREST, ALFA YAYINLARI'NIN TESCİLLİ MARKASIDIR.

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

YUKARIDA SOLDA Sıradan bir güneyli ortakçı evi, 1922
(General Research and Reference Division, Schomburg Center,
The New York Public Library)

YUKARIDA SAĞDA Afrika kökenli Amerikalıların büyük
kuzey göçü (Photographs and Prints Division, Schomburg Center,
The New York Public Library)

YUKARIDA Harlem Caddesi, 1940 ortaları (Photographs and
Prints Division, Schomburg Center, The New York Public Library)

SOLDA Malcolm X'in sabıka kaydı çekimi, 1944
(@Bettmann/Corbis)

YUKARIDA SOLDA İkiye ayrılmış lavabolar, Georgia, 1960 başları. Solda "renkliler", sağda "beyazlar"
(Library of Congress)

YUKARIDA SAĞDA İkiye ayrılmış bir yemekhane tezgahında oturma grevi, 1960 (Library of Congress)

SAĞDA Martin Luther King Jr. ve Malcolm X, Mart 1964
(Library of Congress)

ALTTA Malcolm X suikasttan sonra sedyede, 1965 (Library of Congress)

MALCOLM X

YAZAN:

ANDREW HELFER

DC COMICS'İN GRUP EDITÖRÜ OLARAK PARADOX PRESS MARKASINI YARATTI VE BATMAN İLE A HISTORY OF VIOLENCE GİBİ BİRÇOK ÇİZGİ ROMANDA ÇALIŞTI.

ÇİZEN:

RANDY DUBURKE

İLLÜSTRASYONLARI THE NEW YORK TIMES BOOK REVIEW, MAD MAGAZINE, DC VE MARVEL ÇİZGİ ROMAN, GRAFİK ROMAN VE BİLİMKURGU DERGİLERİNDE YER ALDI.

İLLÜSTRASYON ALANINDA GENÇ YETENEKLER
2003 CORETTA SCOTT KING/JOHN STEPTOE
ÖDÜLÜ'NÜN SAHİBİDİR.

ÇEVİRMEN:

SABRİ GÜRSER

AKADEMİ KİTABEVİ'NDEN ŞİİR VE MİLLİYET SANAT'TAN
ÖYKÜ DALLARINDA ÖDÜL ALMIŞ VE SEVİŞME (1995),
BOŞVERMİŞLER: BİR BİLİMKURGU ÜÇLEMESİ (1996)
GİBİ BİLİMKURGU TEMALİ KISA ROMANLAR YAYIMLAMIŞTIR.
RUSÇA VE İNGİLİZCEDEN YAPILMIŞ, ARALARINDA ANDREY BELİY,
F.M. DOSTOYEVSKİ, A.S. PUŞKİN, JONATHAN
LETHEM, KIM STANLEY ROBINSON, JOSEPH CAMPBELL'İN
YER ALDIĞI BİRÇOK YAZARDAN ÇEVİRİLERİ BULUNMAKTADIR.

OKUMA ÖNERİLERİ

Breitman, George ed., *Malcolm X Speaks: Selected Speeches and Statements*, New York: Grove Press, 1990.

Brown, Kevin, *Malcolm X: His Life and Legacy*, Brookfield, Conn.: Millbrook Press, 1995.

DeCaro, Louis A., Jr., *On the Side of My People: A Religious Life of Malcolm X*, New York: New York University Press, 1997.

Friedly, Michael, *Malcolm X: The Assassination*, New York: Ballantine Boks, 1995.

Gallen, David, *Malcolm X: As They Knew Him*, New York: Ballantine Boks, 1995.

Gallen, David, Benjamin Karim ve Peter Skutches, *Remembering Malcolm*, New York: One World/Ballantine Boks, 1995.

Haley, Alex and Malcolm X, *The Autobiography of Malcolm X*, New York: Penguin Books, 2004.

Jenkins, Robert L. ve Mfanya Donald Tryman, ed., *The Malcolm X Encyclopedia*, Westport, Conn.: Greenwood Press, 2002.

Perry, Bruce, *Malcolm: The Life of the Man Who Changed Black America*, Barrytown, N.Y.: Station Hill Press, 1991.

MALCOLM X, YAŞAMININ
SON GÜNLERİNDE, YANINDA
HEP DOLU BİR TÜFEK
BULUNDURUYORDU.

BİR FOTOĞRAFÇI ONUNLA BİR
RESMİNİ ÇEKMEK İSTEYİNCE,
KABUL ETTİ.

HERHALDE "BEDELİ NE OLURSA OLSUN" KENDİNİ
DÜŞMANLARINA KARŞI KORUMAYA HAZIR, SİLAHLI BİR
SİYAH ADAM İMGESİNİN, BEYAZ AMERİKA'YI KORKUTURKEN,
YANDAŞLARININ HOŞUNA GİDECEĞİNİ BİLİYORDU.

AMA TÜFEK BASİT
BİR SÜS DEĞİLDİ,
KORUNMAK İÇİN
GEREKLİYDİ.

MALCOLM'UN DÜŞMANLARI HEÇ
OLMUŞTU, AMA BU KEZ DÜŞMAN,
BİR ZAMANLAR KARDEŞ BİLDİĞİ
SİYAHLARDI.

... ONU ÖLDÜRMEK İSTİYORLARDI.

MALCOLM X'İN SÖZLERİ
MİLYONLARCA AFRO-
AMERİKALİNİN HAYATINI
DEĞİŞTİRMİŞTİ.

AMA ŞUBAT 1984'TE,
SONUN YAKLAŞTIĞINI
BİLİYORDU. HER GÜN
İSİMSİZ ÖLÜM TEHDİTLERİ
ALİYORDU.

BİR ZAMANLAR EN
GÜÇLÜ DESTEĞİ VEREN
İSLAM CEMAATİ, ONU
REDDETMİŞTİ.

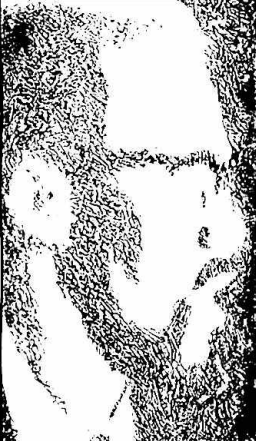

BEYAZ POLİS BEYAZLARIN
EN ATEŞLİ ELEŞTİRMENİNİ
KORUMAYACAKTI.

SADECE BİRKAÇ YANDAŞI
KALAN MALCOLM YALNIZ VE
SAVUNMASIZDI.

SIK SIK KANLI BİR ÖLÜMLE
ÖLECEĞİNİ SÖYLÜYÖRÖDÜ. BU
HER AN OLABİLİRDİ ARTIK.

KENDİSİ İÇİN DEĞİL, AİLESİ
İÇİN KAYGILANIYORDU.

AMA O SOĞUK ŞUBAT
SABAHI KAMERAYA POZ
VERİP TÜFEGİ ELİNDE
TARTARKEN, DÜŞÜNÜMÜŞ
OLMALI:

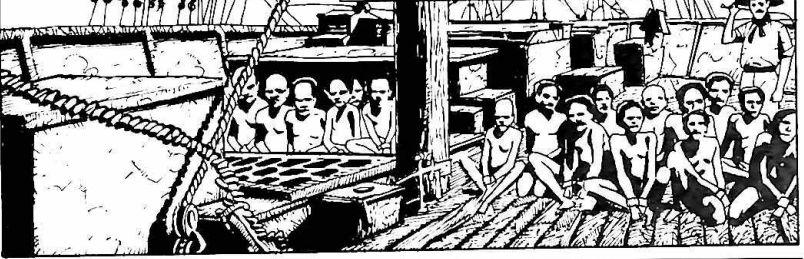

BURAYA
NASIL
GELDİK?

AĞIL YANIT AMERIKA'DAKI AFRIKALILARIN TARİHİNDE YATIYORDU.

AFRIKALILARIN EVLERİNDEN KOPARILIP GEMİLERE DOLDURULMALARI VE AMERIKA KIYILARINA GETİRİLİP KÖLE DİYE SATILMALARIYLA BAŞLAMIŞTI HER ŞEY...

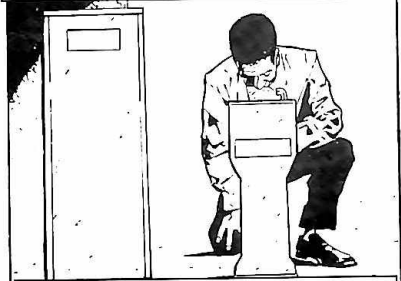

... VE EYALETLER ARASINDA YAŞANAN AĞIR İÇSAVAŞIN ÖZGÜRLÜK VE EŞİTLİK VAAT ETMESİNE DEK SÜRMÜŞTÜ.

AMA VAAT YERİNE GETİRİLMEDİ; YASA KARŞISINDA EŞİT HAKLILIK UMUDU BOŞA ÇIKTI.

İÇSAVAŞI İZLEYEN YILLARDA, AFRO-AMERİKALILARIN YAŞAMI AĞIR BASKILARLA GEÇTİ. ÖZELLİKLE GÜNEYDE YAŞAM ÇOK AĞIRDI.

ORADA, JIM CROW YASALARI AFRO-AMERİKALILARI KESİN OLARAK TECRİT ETMİŞ, ONLARI HER EŞİTLİKTEN YOKSUN KILMIŞTI.

KU KLUX KLAN GİBİ BEYAZ ÜSTÜNLÜKÇÜ GRUPLAR HALKIN VE POLİSİN ONAYIYLA, SİYAHILARA DEHŞET SALMIŞ, BİNLERCE İNSANI ÖLDÜRMÜŞTÜ.

İRKÇİ AYAKLANMALAR, LİNÇLER VE DEVLETİN AYRIMCILIKLARINA GÖZ YUMDUĞU GÜNEYLİ BEYAZ İRKÇİLER AFRO-AMERİKALILARI BEZDİRDİ. İŞ VE SAYGI İSTEYEN MİLYONLARCA SİYAH KUZEYE GÖÇ ETTİ...

... DAHA İYİ YAŞAM UMUDUYLA.

BİRİNCİ BÖLÜM: ZOR ZAMANLAR

MALCOLM'UN BABASI, EARL LITTLE DA BU GÖÇTE YER ALDI. GEORGIA GİBİ, SIKÇA LİNC YASANAN BİR YERDE YAŞAMAK ONDA ÖZGÜRLÜK ARZUSUNU VE BUNUN BEYAZ AMERİKA'DA MÜMKÜN OLMADIĞI İNANCINI DOĞURDU.

KUZEYE GİDERKEN, SEYYAR VAİZ OLARAK ÇALIŞIYORDU...

... MARCUS GARVEY'İN EVRENSEL ZENCİ İYİLEŞTİRME BİRLİĞİ (UNIA) İÇİN.

MALCOLM'UN ANNESİ, LOUISE NORTON, EARL'UN TERSİNE AÇIK TENLİYDİ. LOUISE'İN BİYOLOJİK BABASI BEYAZDI, ANNESİNE TECAVÜZ ETMİŞTİ.

AİLE NEBRASKA, OMAHA'YA YERLEŞTİ VE EARL BÖLGEDEKİ ZENCİ KİLİSELERİNDE GARVEY'İN SİYAH GURUR VE KENDİNE YETME DİNİNİ VAİZ ETTİ.

GARVEY VE YANDASLARI SİYAH AYRILIKÇILIĞINI SAVUNAN BİR DİN VAİZ EDİYORDU. UNIA SADECE BEYAZLARDAN AYRILAN AFRO-AMERİKALILARIN ÖZGÜR OLACAĞINA İNANIYORDU.

UZUN YILLAR SONRA, MALCOLM X DE BENZER BİR ANLAYIŞI İSLAM CEMAATİ'NDE (NOI) BULACAKTI.

EARL'ÜN "YIKICI" KONUŞMALARI KU KLUX KLAN'IN OMAHA GRUBUNUN DİKKATİNİ ÇEKTİ.

MALCOLM'UN YAZDIĞINA GÖRE, O DOĞMADAN KISA SÜRE ÖNCE, BİR GRUP ÖFKELİ KLAN ÜYESİ GECE GEÇ VAKIT EVE GELMİŞ, EVİ YAKMAYA ÇALIŞMIŞTI.

ONLARI KAPIDA MALCOLM'UN ÖFKELİ VE
İLERİ DERECEDE GEBE ANNESİ KARŞILAMIŞ
VE HEPSİNİ TEK BAŞINA KOVMUŞTU.

KLAN'IN TEHDİTLERİ EARL LITTLE'İ
YILDIRMADI, AFRO-AMERİKAN
ÖZGÜVEN İNANCINI YAYMA KARARINI
GÜÇLENDİRDİ...

... BU YÜZDEN KLAN'IN
TEKRAR GELECEĞİNİ
BİLDİĞİ HALDE.

YILLAR SONRA, MALCOLM BU ÖYKÜYÜ
AİLESİNİN CŞARETİNİN VE BEYAZ
TOPLUMUN KOTULUKLERİNİN ÖRNEĞİ
OLARAK ANLATACAKTI. BU OLAYIN
YAŞAMINA YON VERDİĞİNE İNANIYORDU.

AMA ANNESİ BU OLAYLARI HIÇ
HATIRLAMİYORDU.

19 MAYIS 1925'TE, MALCOLM LITTLE
DOĞDU. EARL OĞLUNA KENDİ ADINI
VERECEKTİ.

AMA BEBEĞE BAKAR BAKMAZ,
FİKİR DEĞİŞTİRDİ.

TİPKİ
ANNESİ GİBİ,
BEYAZ BU!

BEBEĞİ BABASININ
ADINI ALACAK KADAR
KOYU TENLİ DEĞİLDİ.
BÖYLECE ADI
MALCOLM OLDU.

AİLE MALCOLM'UN
DOĞUMUNDAN KISA
SÜRE SONRA, ÖNCE
MILWAUKEE'YE, SONRA
DA MICHIGAN'IN, LANSING
KENTİNE TAŞINDI.
EARL ORADA UNIA İÇİN
VAİZLİĞİ SÜRDÜRDÜ.

SIYAH CEMAAT EARL'ÜN
SÖYLEDİKLERİNİ ALKIŞLIYORDU
AMA PEK PARA YARDIMI
YAPMIYORDU. YİNE DE, 1929
YILINDA LITTLE AİLESİ KÜÇÜK BİR
EV SATIN ALABİLDİ.

FAKAT AİLENİN İKİ YAKASI
BİR ARAYA GELMİYORDU.
EARL YARDIMSEVER CEMAAT
ÜYELERİNDEN YEMEK ALSA BİLE,
KARISI VE ÇOCUKLARI
AÇ KALIYORDU.

TARTIŞMALAR BAŞLADI. ZATEN
SABIRLI BİRİ OLMAYAN EARL, EN
KÜÇÜK BAHAÑEDE KARISIYLA
ÇOCUKLARINI DOVLUYORDU.

ÖFKESİNDEN, BİR
TEK MALCOLM
KURTULUYORDU.
MALCOLM, DAHA AÇIK
TENLİ OLDUĞUM İÇİN,
DİYE DÜŞÜNÜYORDU.

BU KÖTÜ ORTAM
DAHA DA KÖTÜLEŞTİ.
YİNE İRK YÜZÜNDEN.

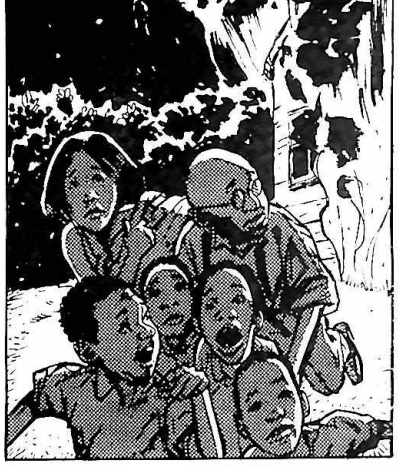
EVİ ALIRKEN EARL SÖZLEŞMEDEKİ
BİR MADDEYİ GÖRMEMİŞTİ: "BU
ARAZİ KAFKAS İRKİNDAN OLANLARDAN
BAŞKALARINA KIRILANAMAZ,
DEVREDİLEMEZ VE SATILAMAZ."

BEYAZ KOMSULAR AFRO-AMERİKAN
KOMSULARIN EMLAK DEĞERLERİNİ
DÜŞÜRDÜĞÜNÜ ÖNE SÜRÜYÖRÜ.
LITTLE AİLESİNE TAHLİYE DAVASI AÇTILAR.

İKİ HAFTA SONRA, KASIM 1929'DA,
ÇOCUKLAR DUMAN KOKUSU VE
ANNELERİNİN ÇIĞLIKLARIYLA
UYANDILAR. EV YANIYÖRÜ.

BİR ANDA
EVSİZ
KALDILAR.

ÖZYAŞAMÖYKÜSÜNDE,
MALCOLM X YANGINI
BLACK LEGION'IN
BAŞLATTIĞINI SÖYLER.
KLÂN GİBİ, LEGION
DA EARL'İN VAZLARINI
BEYAZ ÜSTÜNLÜĞÜNE
ZARARLI BULUYÖRÜ.

VE KLÂN GİBİ
ONLAR DA ENGEL
TANIMIYÖRÜ.

EARL POLİSE ORADAN
KAÇAN BEYAZLARI GÖRÜP
ONLARA ATEŞ ETTİĞİNİ
SÖYLEDİ.

YASADIŞI SİLAH
BULUNDURMAK SUÇU VE
YANGIN ÇIKARMIS OLMA
ŞÜPHESİYLE TUTUKLANDI.

YILLAR SONRA, MALCOLM
"BEYAZ SEYTANIN" ONA
KARŞI İŞLENEN SUÇLAR
YÜZÜNDEN HEP SİYAH KURBANİ
SUÇLADIĞINI SÖYLEYECEKTİ.

MALCOLM BÜYÜYÖNCE,
YANGINI EARL
BAŞLATMIŞ OLSA
BİLE, DİYECEKTİ, EVİNİ
HUKUKLA ÇALDIKLARI
İÇİN YAPTI BUNU.

AMA DÖRT YAŞINDAYKEN,
MALCOLM SADECE
SEYREDİP DİNLIYÖRÜ...
VE ÖĞRENIYÖRÜ.

AİLENİN MICHIGAN, EAST LANSING KİYISINA YERLEŞME ÇABASI BEYAZ KOMŞULARININ DAHA DA AĞIR ŞİDDETİYLE KARŞILAŞINCA, YENİDEN TAŞINMAK ZORUNDA KALDILAR.

ARALIK AYINDA, BÜYÜK BUHRAN SIRASINDA, ŞEHİRİN GÜNEY UCUNDA ÜÇ DÖNÜMLÜK BİR YERE YERLEŞTİLER.

BUHRAN AĞIRLAŞTIKÇA, EARL PARA VE İŞ BULAMAZ HALE GELDİ. TARTIŞMALARLA BİRLİKTE, EV İÇİNDE ŞİDDET ORTAYA ÇIKTI.

28 EYLÜL 1931 GÜNÜ, EARL LOUISE'LE KAVGA ETTİ VE GECE VAKTİ ÇIKIP GİTTİ.

ERTESİ SABAH POLİS LOUISE'İN EN ÇOK KORKTUĞU HABERİ VERDİ: EARL LITTLE ÖLMÜŞTÜ. BİR TROLEYBÜSÜN ALTINDA KALMIŞTI.

ÖZYAŞAMÖYKÜSÜNDE, MALCOLM X BLACK LEGION'U SUÇLADI, BABASINA ONLAR SALDIRMIŞ, BAYILTIŞ VE EZİLSİN DİYE RAYLARIN ÜZERİNE YATIRMIŞLARDI.

AMA POLİS KAYITLARINA GÖRE BULUNDUĞU SIRADA HAYATTA OLAN EARL FARKLI BİR ŞEYLER ANLATIYORDU:

TROLEYBÜSE YETİŞMEK İÇİN KOŞUYORDUM. KAYDIM... ARKA TEKERLEKLERE TAKILMIŞ OLMALIYIM.

KAZA YA DA CİNAYET, EARL LITTLE'İN ÖLÜMÜ MALCOLM'U VE AİLESİNİ ÇARESİZLİK VE YOKSULLUĞUN DİBİNE SÜRÜKLEDİ.

ZAMANLA, SIKINTILAR LOUISE'IN
KATLANAMAYACAĞI BİR HAL
ALDI. GURURLU BİR KADINI VE
ÇOCUKLARI İÇİN YARDIM ALMAKTAN
UTANIYORDU.

AĞIR AĞIR
BUNALIMA GİRDİ,
DALGIN VE
DENGESİZ OLDU,
ÇOCUKLARINI
İHMAL ETTİ.

DEVLET KURUMLARI
DURUMA EL KOYARAK
LITTLE AİLESİNE SON
DARBEYİ İNDİRDİ.

OCAK 1939'DA
LOUISE İÇİN DELİ
KARARI ÇIKTI VE
AKIL HASTANESİNE
YATIRILDI.

ÇOCUKLAR BİRBİRİNDEN AYRILDI.

KÜÇÜK ÇOCUKLAR, MALCOLM VE
KARDEŞİ REGINALD, AİLE YANINA
YERLEŞTİRİLDİ...

BÜYÜK ÇOCUKLAR,
WILFRED VE HILDA'YSA,
EVDE YAŞAMAYI
SÜRDÜRDÜLER.

MALCOLM
AÇLIKTAN
KURTULMUŞTU,
AMA ONU DAHA
AĞIR SIKINTILAR
BEKLİYORDU.

İKİNCİ BÖLÜM: RAHAT GENÇLİK

BAKICI AİLE YAKINLIK GÖSTERİYORDU AMA, MALCOLM YENİ YAŞAMA KOŞULLARINDAN HOŞLANMADI. HAYAL KIRIKLIĞI İÇİNDEYDİ, ÖFKESİ OKULDA SORUN YARATIYORDU.

ÖĞRETMENE BİR EŞEK ŞAKASI YAPINCA OKULDAN ATILDI. 13 YAŞINDAYDI, MAHKEME İSLAH OKULUNA GÖNDERİLMESİNE KARAR VERDİ.

FAKAT İSLAH OKULUNDA BİR YER BULUNUNCAYA DEK, MALCOLM'UN MICHIGAN'IN, MASON KENT'İNDEKİ BİR İSLAHHANEDE KALMASI GEREKTİ.

İSLAHHANESİ SWERLIN ADLI BEYAZ BİR AİLE İŞLETİYORDU. MALCOLM GEÇMİŞTE YAŞADIKLARI YÜZÜNDEN TEDİRGİNDİ, AMA KORKTUĞU GİBİ OLMADI.

SWERLINLAR İYİ VE CÖMERTTİ. MALCOLM'A ODA VERDİLER, ONUNLA AYNI MASADA YEMEK YEDİLER VE AİLESİYLE ARKADAŞLARINI GÖRMESİ İÇİN LANSİNG'E GİTMESİNE DE İZİN VERDİLER.

BU YÜZDEN, MALCOLM'UN İSLAHHANEDE YAŞAMA KARŞI BAKIŞI DAHA OLUMLU BİR HAL ALDI.

BU DA SWERLINLERİ ETKİLEDİ VE MALCOLM'UN İSLAH OKULUNA GİTMEK YERİNE ONLARLA BİRLİKTE KALMASINI SAĞLADILAR.

MALCOLM BÖLGE OKULUNA YAZILDI, ORANIN TEK SIYAH ÖĞRENCİSİ OLDU.

OKULUN EN İYİ VE EN SEVİLEN ÖĞRENCİLERİNDEN BİRİYDİ. YEDİNCİ SINIFTA SINIF BAŞKANI BİLE OLDU.

MALCOLM SEVİLİYORDU,
AMA İRKÇİLİK HAYALETİ
HER YERDEYDİ,
HEM OKULDA HEM EVDE.

SWERLINLAR DELİKANLIYI ETKİ-
LEYEN KÜÇÜK, DUYARSIZ TA-
VIRLARLA İRKÇİLİK SERGİLİ-
YORLARDI. MISAFİRLERLE ŞA-
KALASIRKEN "ZENCİLERDEN"
BAHSEDIYORLARDI.

BU ŞAKALARI MALCOLM VARKEN
YAPIYORLARDI VE BU DA MALCOLM'UN
KENDİNİ İNSAN DEĞİL SÜS HAYVANI
GİBİ HİSSETMESİNE YOL AÇIYORDU.

OKULDA DA, İRKÇİ ÖYKÜLER YAYGINDI.
ÖĞRETMENLER DE ÖĞRENCİLER DE
ZARARSIZ İRKŞAL MIZAH SANDIKLARI ŞEYDEN
RAHATSIZ DEĞİLLERDİ.

ŞAKALAR ONUN YANINDA YAPILSA DA,
MALCOLM SES ÇIKARMİYORDU.
DAHA SONRALARI SİYAH OLDUĞUNU
ÇARESİZCE UNUTMAYA ÇABALADIĞINI,
ÇEVRESİNDEKİ BEYAZ DÜNYAYA
GİREBİLECEĞİNİ SANDIĞINI SÖYLEDİ.

AMA MALCOLM ZEKÂSININ VE
SEVİLİYOR OLMASININ ONA BEYAZ
TOPLUMU İÇİNDE EŞİT BİR YER
VERDİĞİNİ SANDIYSA, YANILMIŞTI.

BEYAZ HOŞGÖRÜNÜN SINIRLARINI, İNGİLİZCE
ÖĞRETMENİ, MALCOLM'UN MEZUN OLDUKTAN
SONRA NE YAPACAĞINI SORARAK GÖSTERDİ.

ÇALIŞACAĞIM
EFENDİM.
AVUKAT OLMAYI
DÜŞÜNÜYORUM.

MALCOLM, HEPİMİZ
SEVİYORUZ SENİ,
AMA ZENCİ OLARAK
GERÇEKÇİ OLMAN
LAZIM.

OLABİLECEĞİN
BİR ŞEY
DÜŞÜNMEN
LAZIM.

ELLERİNİ İYİ
KULLANIYORSUN,
BECERİKLİSİN, NEDEN
MARANGOZLUK
DÜŞÜNÜYORSUN?

SENİ
SEVECEKLERDİR
KOLAY İŞ
BULURSUN!

İÇTEN İÇE İŞTE O
AN, DİYE HATIRLADI
MALCOLM SONRALARI,
DEĞİŞMEYE BAŞLADI.

MALCOLM BEYAZ TOPLUMA OLAN ÖFKESİNİ DUYGUSAL AÇIDAN İÇİNE KAPANARAK MASKELEDİ. OKUL ARKADAŞLARI VE SWERLINLER YİNE DE DEĞİŞİMİ FARK ETTİLER.

MALCOLM ESKİDEN DOST CANLIYIKEN, ŞİMDİ SOĞUK VE MESAFELİYDİ.

BAYAN SWERLIN MALCOLM'A İÇİNİ DÖKMESİ İÇİN YALVARDI, AMA O BUNU YAPMADI.

ONUN MUTSUZLUĞUNA KENDİSİNİN SEBEP OLDUĞUNA İNANAN BAYAN SWERLIN, MALCOLM'U CIVARDAKİ BİR KARAYIPLI BİR AİLE OLAN LYONSLARIN YANINA GÖNDERDİ.

MALCOLM LYONSLARA DA "SESSİZ TEPKİ" GÖSTERDİ, ONLARLA KONUŞMAK YERINE, BOSTON'DA BİR EVİ OLAN ÜVEY KIZ KARDEŞİ ELLA'YA SAYISIZ MEKTUP YAZDI.

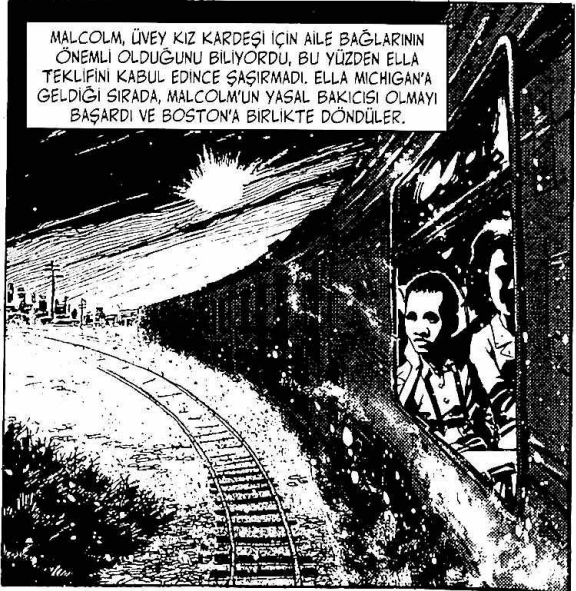

MALCOLM, DAHA SONRALARI, ELLA LITTLE COLLINS İÇİN "TANIDIM İLK GERÇEKTEN GURURLU SİYAH KADIN," DİYECEKTİ.

MALCOLM'UN ARTIK SAHİP OLMAYA ÖZLEM DUYDUĞU ŞEY SİYAH OLMaktan DUYULAN GURUR DUYGUSUYDU. ELLA'NIN YAKININDA OLMAK VE BOSTON'DA ONUNLA YAŞAMAK İSTEDİĞİNİ YAZDI.

MALCOLM, ÜVEY KIZ KARDEŞİ İÇİN AİLE BAĞLARININ ÖNEMLİ OLDUĞUNU BİLİYORDU, BU YÜZDEN ELLA TEKLİFİNİ KABUL EDİNCE ŞAŞIRMADI. ELLA MICHIGAN'A GELDİĞİ SİRADA, MALCOLM'UN YASAL BAKICISI OLMAYI BAŞARDI VE BOSTON'A BİRLİKTE DÖNDÜLER.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: HAYATI TANIMAK

ELLA MALCOLM'U BOSTON'UN SIYAH MUHİTİ OLAN ROXBURY'NİN SUGAR TEPEŞİ KESİMİNDEKİ EVİNE GETİRDİ.

SUGAR TEPEŞİ ELİT BİR SEMTİ, ROXBURY'NİN EN ZENGİN SIYAHLARIN SEMTİYDİ.

AMA YENİLİKLER ESKİYİNCE, MALCOLM SUGAR TEPEŞİ SAKİNLERİNİ, ZENGİN BEYAZ TOPLUMUN KENDİLERİNİ KANDIRAN TAKLİTÇİLERİ OLARAK GÖRMeye BAŞLADI.

MALCOLM SIYAH İNSANA EŞİT ŞEKİLDE DAVRANILMASININ TEK YOLUNUN "BEYAZ GİBİ DAVRANMAK" OLDUĞUNA İNANMAYI REDDETTE. BAŞKA BİR YOL OLMALIYDI - MALCOLM ONU BULACAKTI.

ÖNCELERİ, MALCOLM SERSEME DÖNDÜ. HİÇ BİR ŞEHRE GİTMEMİŞ, HİÇ SIYAHLARIN KÜLTÜRLÜ VE ZENGİN OLDUĞU BİR YER GÖRMEMİŞTİ.

"TEPE'DEKİ" YAŞAMI DÜŞÜNÜRKEN, MALCOLM ROXBURY GETTOSUNA UĞRADİ, ORADA GENÇ RUHU İÇİN DAHA ÇEKİCİ BİR YAŞAM KEŞFETTİ.

SOKAKLARDA GEZİNDİ, ŞEHİRİN MANZARA VE SESLERİNİ İÇTİ. MICHİGAN'LI BİR TAŞRALININ HAYAL EDEMeyeCEĞİ ŞEYLER GÖRDÜ.

BILARDO

Dans

KUMAR OYNAYAN ÇOCUKLAR...

DÜZ SAÇLI, ŞİK ELBİSELİ ADAMLAR...

VE, EN ÇARPICISI, BİR ARADA YİYEN, İÇEN VE AYNI KLÜPTE VAKİT GEÇİREN SIYAHLARLA BEYAZLAR...

MALCOLM BÜYÜK BİR COŞKU DUYDU, ARALARINA KARIŞMAK İSTEDİ. AMA BU YENİ TUHAF DÜNYADA BİR İŞ VE BİR REHBER LAZIMDI.

MALCOLM'UN REHBERİ, HEP "BİZDİK" DİYE ANACAĞI BİR ADAM OLDU. ADAMIN ASIL ADI MALCOLM JARVIS'Tİ.

İLLA BÖYLE BİR İŞ Mİ ARIYORSUN? BULAMAZSIN, KIZIL.

BAŞKA BİR ŞEY OLSA? NELER YAPTIN ŞİMDİYE KADAR?

BULASIKÇILIK... MICHIGAN, MASON'DA...

VAY HEMŞERİM! VER ELİNİ! BEN DE LANSING'DENİM!

ONLARI BAĞLAYAN ORTAK BİR KÖK OLUNCA, MALCOLM VE BİZDİK HEMEN ARKADAŞ OLDULAR. ONUN İÇİN BİR İŞ BAKMAYA SÖZ VEREN BİZDİK...

... KISA SÜRE SONRA ÜNLÜ ROSELAND DANS SALONU'NDA AYAKKABI BOYACILIĞI İŞİ BULDU.

AMA İŞ, MALCOLM'UN SOKAK EĞİTİMİNİN BAŞLANGICIYDI SADECE. BİZDİK GİBİ ÖĞRETMENLERLE, MALCOLM HIZLA ÖĞRENDİ.

ŞUNU UNUTMA: YAŞAMDA HER ŞEY YALAN DOLAN!

ON ALTI YAŞINDAKİ MALCOLM HEVESLİYDİ. AMA DOLANDIRICI OLACAKSA, FIRSAT KOLLAMALIYDI.

AYAKKABI BOYACILIĞINDAN KAZANDIĞIYLA İLK "CONK"UNU, YANI SIYAH CAZCILARIN KULLANDIĞI O ACI VERİCİ SAC DÜZLEŞTİRME İŞLEMİNİ YAPTI.

AYYYYY! YANIYOR! YANIYOR!

AMA SAÇLARI "BEYAZ GİBİ" DÜZLEŞSE BİLE, GIYDIĞI ABARTILI TAKIM
ELBİSE TAM TERSİ BİR ETKİ YARATTI.

KENTLİ SİYAH CAZCILAR, BEYAZLARIN TARZINI VE MODASINI TAKLİT ETMİYOR,
BENZERSİZ BİR SEÇENEK YARATARAK ONLARDAN UZAK DURUYORLARDI.

BELLİ BİR DÜZEYDE, BEYAZLARDAN AYRI BİR KÜLTÜR
KİMLİĞİ GELİŞTİRMEK FIKRI GENÇ MALCOLM'A ÇEKİCİ
GELMİŞ OLMALI. EN AZINDAN, TAŞRALI ÇOCUĞUN ŞEHİRİN
AÇIKGÖZLERİNİN ARASINA KARIŞMASINI SAĞLADI.

AMA ROXBURY CAZ
ORTAMININ BİR PARÇASI
OLABİLMEK İÇİN MODAYA
UYMAKTAN FAZLASI...

... MALCOLM'UN YAKINDA KEŞFEDECEĞİ
GİBİ, TOPTAN BİR YAŞAM TARZI
DEĞİŞİMİ GEREKTİRİYORDU. BURADA
"DOLANDIRICILIK" MERKEZDEYDİ.

BİZDİK GİBİ YENİ ARKADAŞLAR MALCOLM'U EĞİTMeye
BAYILIYORDU. ONU SOKAKTAKİ ÜÇKÂĞITÇILARLA,
UYUŞTURUCU SATICILARI, PEZEVENKLER,
KUMARBAZLAR VE HİRSİZLARLA TANIŞTIRDILAR.

MALCOLM KENDİNİ FIRSATLAR
DIYARININ EŞİĞİNDE
GÖRÜYÖRÜ. ÖNCE NE
YAPACAĞINA KARAR VERMELİYDİ.

AJİD

BÖYLECE MALCOLM ROSELAND
DANS SALONU'NUN ERKEKLER
TUVALETİNDE İŞE KOYULDU.

MALCOLM YENİ BAĞLANTILARIYLA KULÜBÜN MÜSTERİLERİNE İSTEDİĞİ HER ŞEYİ -UYUŞTURUCU, ALKOL, KADIN-, UYGUN FİYAT VE BAŞIŞ KARŞILIĞINDA TEDARİK EDİYORDU.

ELİNE PARA GEÇİNCE OKULU BIRAKIP DOLANDIRICILIK YAPMAYA KARAR VERDİ.

BOŞ KALDIKÇA, MALCOLM YENİ HEVESİNİ TATMIN EDİYORDU: DÂNS. ROSELAND'I KIYIDAN SEYREDEN MALCOLM, DÂNS ETMEYE CAN ATIYORDU.

HER FIRSATTA VE HER YERDE ÇALIŞIYORDU. PİSTE ÇIKMAYA HAZIRLANMIŞTI.

ZENCİ DÂNSİ GECESİ GELİNCE, MALCOLM HERKESİ BÜYÜLEDİ.

HAYDI, KIZIL, HAYDI!

BİR ANDA DÂNS PİSTİNİN ODAK NOKTASI OLUVERDİ. HERKES BU GENÇ, KIZIL SAÇLI DÂNSÇIYLA DÂNS ETMEK İSTİYORDU.

MALCOLM'UN "SOPHIA" DİYECEĞİ BEYAZ BİR KADIN DA ORADAYDI.

ROSELAND'DA IRK AYRIMI YAPILIYORDU, AMA BEYAZLAR ZENCI DANSI GECELERİNDE İÇERİ GİREBİLİYORLARDI. O GECELERDE, SOPHIA GIBI KADINLAR, SIYAH TOPLUMUNUN "YASAK MEYVELERİNİ" TATMAK ÜZERE İÇERİ DOLUYORLARDI.

VE SOPHIA GÖZÜNÜ MALCOLM'A DIKMIŞTI.

YILLAR SONRA MALCOLM, SIYAH DANS EŞİNİ BEYAZ BİR KADIN İÇİN BIRAKMASININ KENDİSİNE VE İRKINA NE KADAR AZ SAYGI DUYDUĞUNUN UTANC VERİCİ BİR ÖRNEĞİ OLDUĞUNU SÖYLEYECEKTİ.

AMA MALCOLM O SIRADA BU ÇEKİCİ SARIŞIN KADININ İLGİSİNDEN FAZLASIYLA HOŞLANMIŞTI.

SOPHIA MALCOLM'UN ESKİ EŞİ KADAR İYİ DANS EDEMESE DE, BEYAZDI VE GÖZALICIYDI - ROXBURY'NİN ZÜPPELERİ ARASINDA BÜYÜK BİR STATÜ SİMGESİYDİ BU.

MALCOLM VE SOPHIA ANLAŞTILAR. ROXBURY'DE SÜREKLİ BİRLİKTELERDİ - YEMEK YİYOR, DANS EDİYOR YA DA SOPHIA'NIN YENİ CADILLAC'ILYLA GEZİYORLARDI.

KIZ KARDESİ ELLA DUYDUKLARINDAN HOŞLANMADI: MALCOLM'UN YENİ "ARKADAŞLARINDAN" ZATEN RAHATSIZDI, AMA BU KADARI FAZLAYDI.

ONU BU KÖTÜ ETKİLERDEN UZAK TUTMAK İSTEYEN ELLA, 16 YAŞINDAKİ MALCOLM İÇİN NEW HAVEN DEMİRYOLU'NUN BOSTON-NEW YORK TRENİNDE İŞ BULDU.

ROXBURY'DE DEDİKODULAR BAŞLADI: MALCOLM JİGOLO OLMUŞTU.

MALCOLM TRENDİ ÇOĞU BEYAZ OLAN YOLCULARA SANDVİÇ VE BAŞKA YIYECEKLER SATMAYA BAŞLADI.

BU İŞİ ÇOCUKSU BİR NESEYLE YAPIYORDU - EĞER MÜŞTERİLERİ YEMEK SATARKEN EĞLENDİRİRSE BAŞKİŞLERİN ARTACAĞINI BİLİYORDU.

MESELİ OLMAK İÇİN BİR SEBEBİ DAHA VARDI: TRENNİN SON DURAĞI VE DÖNÜŞ YOLCULUĞUNDAN ÖNCEKİ MOLA.

NEW YORK'UN HARLEM MAHALLESİ HEYECAN ARAYAN SIYAH GENÇLERİN HEDEFİYDİ UZUN ZAMANDIR. MALCOLM GERİ KALMADI.

MALCOLM ÖNCE ÇOKÇA BAŞKİŞİNİ DUYDUĞU BELLİ YERLERİ ZİYARET ETTİ: BÜYÜK SAVOY, DANS SALONU, ŞİK HOTEL THERESA VE ÜNLÜ GECE KULÜBÜ VE BAR SMALL'S PARADISE.

CADDELERDE GEZİNİRKEN, SEHRİN BİR BAŞKA YÜZLÜNÜ DE AÇIĞA GÖRDÜ. ROXBURY'DE GÖLGELERE SAKLANAN PEZEVENKLER, CEPÇİLER, ÜÇKAGİTÇİLER BURADA SOKAKLARDAYDI.

MALCOLM HER ŞEYİ SEYRETTİ, YENİ BİR İŞ FIRSATIYLA KARŞILAŞTIGINI HİSSETTİ. KIZ KARDƏSİNİN ONU ROXBURY'DEN ÇIKARMA PLANI İYİDİ. AMA ONU NEW YORK'A GÖNDERMESİ TILKIYI KÜMESE SOKMAK GİBİ OLMUŞTU.

"BURASI ROXBURY'NİN BATI YAKASINI BEŞE KATLARDI," DEDİ. MALCOLM SONRADAN, "NEW YORK CENNET GİBİDİ."

MALCOLM HARLEM'İN ONU
"UYUŞTURDUĞUNU" DA
HATIRLIYORDU. BU HEM BİREBİR
HEM MECAZİ ANLAMDA DOĞRUYDU.

ROXBURY'DE DE UYUŞTURUCU VE
ALKOL KULLANMIŞTI AMA HARLEM'DE
GECE GÜNDÜZ KULLANILIYORDU.

MALCOLM'UN İLK HARLEM
DENEYİMİNİN EN ZOR KİŞİNİN
EVE DÖNMÜK OLDUĞU
SÖYLENEBİLİR.

YOLCULAR, GİTGİDE ASİLEŞEN
TAVRIYLA BEYAZ MÜŞTERİLERE
SAYGISIZCA DAVRANAN GENÇ
SANDVİÇ SATICISINDAN
YAKINMAYA BAŞLADI.

MALCOLM
ŞANSININ TERSİNE
DÖNDÜĞÜNÜN
FARKINDAYDI.
SONUNDA, 1942
YILINDA İŞTEN
AYRILDI.

BEDAVA BİR TREN
BİLETLİYLE LANSİNG'E
GİTTİ.

MICHIGAN'DAKİ AİLESİYLE
ZORLU BİRKAC AY
GECİRDİKTEN SONRA
HARLEM'E DÖNDÜ VE
HEMEN DEMİRYOLUNDA
BİR İŞ BULDU.

MALCOLM DEĞİŞMİŞTİ:
ARTIK NE ROXBURY'YE
DÖNMÜK, NE DE BEYAZ
YOLCULARA SOYTARILIK
ETMEK İSTİYORDU.

BU İŞ DE UZUN SÜRMEDİ. MALCOLM'UN KOVULMA NEDENİ BU KEZ MÜŞTERİLERE SAYGISIZ DAVRANMASI DEĞİL...

... TRENDE ÇALIŞAN BEYAZ GARSON KIZLARLA KURLAŞMAKTI. ŞİRKET KURALLARI SİYAHLA BEYAZ İŞÇİLERİN İLİŞKİSİNİ YASAKLIYORDU.

EVE GİTTİĞİ ZAMAN SERSERİ DAVRANIŞLARI YÜZÜNDEN AİLESİYLE DE ARASI BOZULAN MALCOLM, HARLEM'DE YALNIZ, İSSİZ VE AYLAĞ KALMIŞTI.

1943'ÜN BAŞINDA, GİDECEK YERİ OLMAYAN 17 YAŞINDAKI MALCOLM SMALL'S PARADISE BARINA GİRDİ.

ORADA SAATLER GEÇİRİYOR, DÜZENLİ GELİP GİDEN ÜNLÜLERİN DİKKATİNİ ÇEKMEYE ÇALIŞIYORDU.

BAKSANA MALCOLM, PATRON YENİ BİR GARSON ALACAKMIŞ...

SEN NEW HAVEN TRENİNİN LOKANTASINDA ÇALIŞMIYOR MUYDUN?

İŞ DENEYİMİ OLAN MALCOLM KABUL EDİLDİ.

BARDA MALCOLM ÖRNEK BİR İŞÇİ OLDU, BELKİ DE TRENDEKİ BEYAZ YOLCULAR YERİNE SİYAH HARLEMLİLERE HİZMET ETMEK AĞIR GELMİYORDU.

MÜSTERİLER DE HEMEN
MALCOLM'U KANATLARININ
ALTINA ALIP ONA HARLEMİN
BUHRANDAN ÖNCEKİ HALİNİ
ANLATTILAR.

ONA 1920'LERİN RÖNESANSINDAN, SIYAH SANATÇILAR
İLE BEYAZLARIN COTTON CLUB VE SAVOY DÂNS
SALONU GİBİ YERLERDE EĞLENMEK ÜZERE HARLEM'E
AKIN ETTİĞİ ZAMANLARDAN...

... YASAK İÇKİ SATIŞLARININ
VE SABAH KADAR ÇALAN
BÜYÜK CAZCILARIN
ZAMANLARINDAN...

... HARLEMİN DÜNYANIN SIKI
CAZ MERKEZLERİNDEN BİRİ
OLDUĞUNDAN BAHSETTİLER.

COTTON
CLUB

MALCOLM HEPSİNİ DİNLEDİ, HARLEM'İN
GEÇMİŞİYLE İLGİLİ ÖYKÜLERDEN
KENDİ KÜLTÜR MİRASINI ÖĞRENDİ.

ANLATTIKLARI ÖNEMLİ BİR SIYAH DÜNYANIN
ANILARINI CANLI TUTUYORDU, AMA YAŞILARIN
ÖĞRETECEĞİ BAŞKA ŞEYLER DE VARDI.

MALCOLM'UN DİNLEMİYİ SEVDİĞİNİ GÖREN
BAZİ YAŞILAR KENDİ YAPTIKLARINI
ANLATMAYA BAŞLADI.

BAZISI HARLEM'İN EFSANEVİ SUÇ
ÖRGÜTLERİNİN ÜYESİDİ. HİKÂYELERİ
MALCOLM'U BÜYÜLEDİ VE EĞİTTİ.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: DOLANDIRICI HAYATI

"ÇULSUZ"
DENEN BİRİ
MALCOLM'A
YANKESİCİLİK
SANATININ
HİLELERİNİ
ÖĞRETTİ.

"ÇEVİKGÜÇ"
DENEN
KEDİ HIRSIZ
MALCOLM'A
EVLERİ NASIL
USTACA
SOYUP
MALLARI
ELDEN
ÇIKARDIĞINI
ANLATTI.

PEZEVENK "DESTE BILL" EN ÜSTÜNDE
BİR YÜZLÜK, ALTINDA BİRLİKLER
OLAN BİR DESTE TAŞIRDI.

"PEVEZENK
SAMMY"
FAHİŞE
OLACAK
KİŞİYİ
YÜZÜNE
BAKIP
TANIRDI.

MALCOLM'A GÖRE BU ADAMLAR,
BEYAZ BİR DÜNYADA SIYAH OLDUKLARI
İÇİN YETENEKLERİNİ SUÇA YÖNELİK
KULLANMAKTAN BAŞKA ÇARESİ OLMAYAN
TRAJİK KAHRAMANLARDI.

ÖĞRETİLERİNDEN
YARARLANDI.

ONU KUMARBAZ,
DOLANDIRICI,
HIRSIZ, DÜZENBAZ,
PEZEVENK VE
UYUŞTURUCU
SATICILARIYLA
TANIŞTIRDILAR.

BU İLİŞKİLER
İLERİDE
MALCOLM'UN
İŞİNE
YARAYACAKTI.

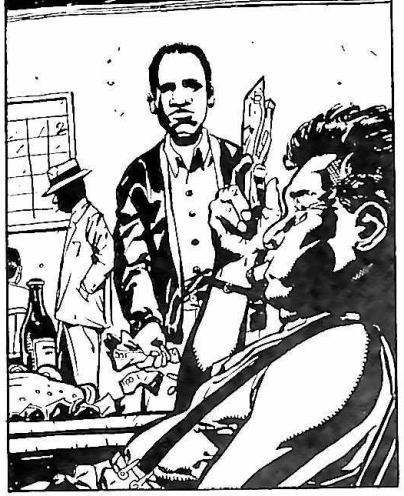
HEMEN SAYI TAŞIYICI OLUP FAZLADAN GELİR
ELDE ETMENİN BİR YOLUNU BULDU.

HARLEM'DE HER GÜN, BİR SÜRÜ İNSAN
AT YARIŞININ GÜNLÜK KÂRININ SON ÜÇ
BASAMAĞI İÇİN BİNLERCE DOLARA VARAN
BAHİSLERE GİNERDİ.

MALCOLM BAHİSLERİ ALIYOR,
OYUNCULARIN ADINI VE SAYILARINI
EZBERLİYOR, KAZANANLARA TOPLANAN
PARADAN YÜZDE VERİYORDU.

KAZANÇ İYİYDİ, AMA MALCOLM ARTIK
DAHA DA ÇOK İSTİYORDU.

MALCOLM SMALL'STAKİ DOLANDIRICILARA
EN İYİ MÜŞTERİLERİYLE AYNI SAYGİYİ
GÖSTERİRSE, ONU DA ARALARINA
ALACAKLARINI...

... VE ÇALINTI BİR TAKIM
ELBİSE VERECEKLERİNİ
ANLADI.

MALCOLM'UN PEZEVENK SAMMY'YLE
İLİŞKİSİ DE BU ÇERÇEVEDEYDİ. MALCOLM
KADIN ARAYAN ERKEKLERİ BULUYOR...

... VE BAĞIŞ KARŞILIĞINDA,
ONLARI İYİ VAKIT VAADİYLE
SAMMY'NİN KIZLARINDAN
BİRİNE GÖTÜRÜYORDU.

BİR GÜN SMALL'S'TA SIYAH
BİR DENİZCIYE RASTLADI...

İYİ MİSİN,
DOSTUM?

EVET, BİRAZ
LÜZGÜNÜM AMA,
BEN HARLEM'DEYİM,
KADINIMSA ÇOK
UZAKLARDA...

MALCOLM ASKERLERİ AYARTMANIN
YASAK OLDUĞUNU BİLİYORDU.
BİR BAR, DENİZCIYE FAHİŞE
ÖNEREN BİRİ YÜZÜNDEN LİSANSINI
KAYBEDEBİLİRDİ.

ÇIKIŞ

AMA MALCOLM
TEHLİKEYİ SEVİYORDU.

DOSTUM, SENİN BİR
KADINA İHTİYACIN VAR!
ŞU NUMARAYI ARA, SANA
NEREDE BULUŞACAĞINI
SÖYLEYECEK.

SAĞ OL
DOSTUM, ŞİMDİDEN
RAHATLADIM.

DENİZCİ GİDİNCE,
MALCOLM
HUZURSUZLANDI.
DENİZCİNİN GELİP
GELMEDİĞİNİ YOKLAMAK
İÇİN ARAMADAN ÖNCE
BİRAZ BEKLEDİ.

GERÇEĞİ
OGRENİNCE
ŞAŞIRMADI...

MALCOLM "DENİZCİ" NİN
GİZLİ POLİS
OLDUĞUNU VE BAŞININ
BELADA OLDUĞUNU
ANLADI.

HAYIR, KIZIL, BU
GECE DENİZCİ
ARAMADI HIÇ.

YAKALANACAĞINI ANLAYAN MALCOLM, UYARMAK İÇİN PATRONU CHARLES SMALL'UN YANINA GİTTİ. BİRKAÇ DAKİKA SONRA, POLİS DALDI İÇERİ.

MALCOLM'U 135. SOKAK'TAKİ KARAKOLA GÖTÜRDÜLER VE SORGU ODASINA SOKTULAR.

YAPMAYIN!
VURMAYIN!
YÜZÜME VURMAYIN,
GEÇİMİMİ ORDAN
KAZANIYORUM!

**PAT! GÜM!
PAT!**

İMDAT ÇİĞLİKLERİNİ
DINLEYEN MALCOLM,
YAN ODADA DÖVÜLEN
ADAMIN PEVEZENK
OLDUĞUNA INANDI.

DELİL YETERSİZLİĞİNDEN SERBEST BIRAKILSA
DA, POLİSİN ARTIK PEŞİNDE OLACAĞINI
BİLİYORDU.

AMA ASIL KÖTÜ HABER SMALL'S'A
DÖNÜNCÜ GELDİ.

ERTESİ GÜN, MALCOLM ASKERLİK İLGİLİ NİYETLERİNİ YOLDAN GELİP GEÇENLERE AÇIKLADI.

HEY BABALAR, JAPON ORDUSUNA YAZILMAK İÇİN CAN ATIYORUM!

ASKERİ CASUSLARIN HARLEM SOKAKLARINDA GEZİNDİĞİNİ DÜŞÜNÜYOR VE BU TERS DAVRANISHININ DELİ RAPORU ALMASINI SAĞLAYACAĞINA İNANIYORDU.

MALCOLM ASKERLİK ŞUBESİNE YOKLAMAYA GİDECEKTİ. BUNU GÖSTERİŞLİ BİR ŞEKİLDE YAPTI.

LA LA LA, LO LO LO, AL BENİ! TUT BENİ!

DOKTOR MUAYENESİ İÇİN SIRA BEKLERKEN, TİTRÉYIP DURDU, HIÇ SUSMADI.

HER CEPHEDEN SAVAŞACAGIM, BEN GENERAL OLACAGIM, BABALIK!

AMA MALCOLM EN İYİ OYUNUNU SONA SAKLAMISTI. ORDU PSIKIYATRIYLA GÖRÜŞÜRKEN...

GÜNEYE GÖNDERİN BENİ. ZENCİ ASKERLERİ ÖRGÜTLEYECEĞİM BEN.

SİLAH ÇALIP BİR AZ KAFKA KIRACAGIZ.

MALCOLM'UN ASKERLİK KAĞIDI BIRKAC GÜN SONRA İSTEDİĞİ GİBİ GELDİ, ASKERLİK İÇİN PSIKOLOJİK AÇIDAN UYGUN DEĞİLDİ.

BEŞİNCİ BÖLÜM: DÜŞÜŞ VAKTİ

ASKERE GİTMEK MALCOLM'UN
OMZUNDAN BİR YÜK
KALDIRIYORDU. AMA BAŞKA
YÜKLER DE VARDI.

HARLEM'DEKİ NARKOTİK
DEDEKTİFLERİ MALCOLM'UN
UYUŞTURUCU İŞİNİ
FARK ETMİŞTİ.

POLİSİN TUTUKLAMAK İÇİN
ÜZERİNDE UYUŞTURUCU
BULMASI GEREKTİĞİNDEN,
MALCOLM ANINDA UYUŞTURUCUYU
YOK ETMEK İÇİN YÖNTEMLER
GELİŞTİRİLMİŞTİ.

MALCOLM HAYAL KIRIKLIĞINA
UĞRAYAN POLİSİN ONU ÖZEL
TAKİP LİSTESİNE ALDIĞINI ANLADI.

MALCOLM'UN DAİRESİNE GİRİP
ARAŞTIRDILAR. MALCOLM
EVDE UYUŞTURUCU SAKLA-
MAZDI AMA POLİSİN GİZLİCE
KOYACAĞINDAN KORKUYORDU,
O YÜZDEN TAŞINDI.

POLİS GÖZETİMİ VE
UYUŞTURUCUNUN
YARATTIĞI
PARANOYA
YÜZÜNDEN, MALCOLM
SATTIĞINDAN
FAZLASINI SOKAĞA
ATILIYORDU.

BİR DEDEKTİF
GÖRDÜĞÜNE İNANDIĞI
ANDA, HEMEN CEBİNDEKİ
MALİ BOŞALTIYORDU.

BUNA ARTAN
KUMAR BORÇLARI
DA EKLENİNCE,
MALCOLM'UN YENİ İŞ
BULMASI ŞART OLDU.

1944 YILINDA, MALCOLM,
YİNE PEZEVENK SAMMY'NİN
YARDIMIYLA İŞİ BÜYÜTTÜ.

BİRKÇ BAŞARILI SOKAK
SOYGUNU MALCOLM'U FERAHA
ÇIKARDI, AMA TEHLİKE ARTMIŞTI.

SİREN SESİ MALCOLM'U
DELİRTİYORDU,
SAMMY'YLE HEP KAÇIP
DURUYORLARDI.

FAKAT BİR KERESİNDE,
SUÇ MAHALİNDEN
KAÇMAKTAN DAHA İYİ BİR
YOL OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜ
MALCOLM.

POLİSLERİ Mİ
ÇAĞIRIYORSUN? BİZİ
İÇERİ ATACAKLAR!

SAKIN OL SAMMY.
BİR FIKRIM VAR.

AFFEDERSİNİZ, MEMUR BEY.
NICHOLAS BULVARI'NA NASIL
GİDİLİYOR ACABA?

BİZİ BUNUN İÇİN Mİ
DURDURDUR? YOL
SORMAK İÇİN Mİ?
DEFOL BURADAN,
İŞİMİZ VAR!

MALCOLM'UN SONRADAN DEDIĞİ GİBİ, BEYAZ
POLİSLER KENDİ ÜSTÜN ZEKALARINA ÇOK
GÜVENİYORLARDI, BİR ZENCİNİN ONLARI
KANDIRABİLECEĞİNE İNANMIYORLARDI.

VALLAHI MALCOLM,
ÜÇKÂĞITÇILIĞIN
KİTABI SENDE!

FAKAT ÖZGÜRLÜĞÜYLE
OYNADIĞI KUMARDA,
PARAYLA OYNADIĞI
KUMARDAN DAHA ŞANSLIYDI...

"KARAYIPLI ARCHIE" ADLI ÜNLÜ BİR
BAHİSÇİNİN MALCOLM'A ÖFKELENMİŞTİ.
MALCOLM'UN BİR SAYIDA YALAN SÖYLEYİP
300 DOLARINI ALDIĞINI SÖYLÜYÖRÜ.

MALCOLM'UN DAİRESİNE
GİRİP, NİYETİNİ AÇIKÇA
SÖYLEDİ.

YARIN GECE
YARISINA KADAR
PARAYI GETİR.

ARCHIE HARLEMİN EN ESKİ VE
SAYGIN BAHİSÇİLERİNDENİ.
SAĞLAM HAFİZASIYLA
OYNADIĞI BİNLERCE BAHSİ
HATIRLARDI.

AMA YAŞLIYDI VE
MALCOLM HAFİZASININ
KÖTÜLESTİĞİNE
İNANIYORDU.
YİNE DE ARCHIE'Yİ
DURDURAMAYACAĞINI
BİLDİĞİNDEN, YANINDA
SILAH TAŞIMAYA BAŞLADI.

ARCHIE'NİN TEHDİTLERİ HIZLA
DUYULDU. ERTESİ GÜN
MALCOLM KENDİNİ ÖLÜ
GİBİ HİSSETTİ. ONDAN
UZAK DURUYORLARDI.
KİMSE BAHSİ İÇİN YANINA
GELMİYÖRÜ.

HERKES
ARCHIE'NİN
YANINDAYDI.

AKŞAMLEYİN, ARCHIE BÖLGEDEKİ
BARLARDAN BİRNE GİRİP MALCOLM'A
SILAH ÇEKİNCE DE KİMSE KARIŞMADI.

MALCOLM
SILAHINI
ÇIKARACAKTI
Kİ...

BENİ ÖLDÜREBİLECEĞİNİ
SANIYORSUN, MALCOLM.
ÖLDÜR BENİ, ZATEN BİTTİN.
TEK GİDECEĞİN YER
HAPİS.

GERGİN BİR BEKLEYİŞİN ARDINDAN,
ARCHIE'NİN ARKADAŞLARINDAN BİRİ
GELİP ORTAMI SAKİNLEŞTİRDİ.

MALCOLM YAVAŞÇA,
DİKKATLE BARDAN ÇIKTI.

KİMSE TEK SÖZ ETMEDİ, AMA
HERKES OLANI BİTENİ GÖRMÜSTÜ.
MALCOLM'UN HATIRASINDA, BU
BOYUN EGME ANI YAŞAMI BOYUNCA
SILINMEYEN BİR İZ OLDU: GERİ
ÇEKİLENİN İŞİ BİTER.

BİR AN İÇİNDE, MALCOLM'UN HARLEM'DEKİ
DOLANDIRICILIK GÜNLERİ SONA ERMİŞTİ. GÖZDEN
DÜŞMÜŞ, ARKADAŞLARININ SAYGISINI YITIRMIŞTI.

SAYGI OLMAYINÇA
HER ŞEYİN BİTTİĞİNİ
BİLİYORDU MALCOLM.
ARCHIE, RAKİPLERİ,
POLİSLER... HEPSİ
PEŞİNDEYDİ. AZ KALMIŞTI.

BU ÇIKMAZ YOLDA,
MALCOLM UYUŞTURUCU
ALIP HARLEM
SOKAKLARINDA TEK
BAŞINA DOLANMAYI
YEĞLEDİ.

AMA NEW YORK'TA YİNE BİR
ARKADAŞI VARDI: PEZEVENK
SAMMY, BOSTON'A TELFON
ETMİŞTİ.

HEMŞERİM!

BİZDİK?!?!

MALCOLM'UN ROXBURY DOSTU BİZDİK
ONU KURTARMAYA GELMİŞTİ.

EŞYALARINI
TOPLAYIP EVE
DÖNELİM, NE
DERSİN?

HARLEM MALCOLM'A
KAPANMIŞ OLSA DA,
BİZDİK İŞİNİN BİTMEYİĞİNİ
SÖYLÜYORDU.

ROXBURY'YE DÖNÜNCÜ,
MALCOLM HEMEN ELLA'YA
GİTTİ. ELLA ONU
GÖRDÜĞÜNE SEVİNEMEDİ.

MALCOLM ONA EN SON
BİR SOYGUNDAN SONRA
GELMİŞ VE ÇALDIKLARINI
GRACE TEYZE'NİN KÜRKÜNE
SAKLAMIŞTI.

ELLA BUNU
ÖĞRENNİCE
ÖFKELENMİŞ VE
MALCOLM'A BİR
DERS VERMEK İÇİN
POLİSİ ARAMIŞTI.

MALCOLM
BOSTON'DA
TUTUKLANMIŞ
AMA CEZASI
ERTELENMİŞTİ.

ŞİMDİ ELLA
ÇABALARININ
BOŞA GİTTİĞİNİ
GÖRÜYORDU.

KARDEŞİ
DAHA DA
BETER BİR
HALDEYDİ.

KIZ KARDEŞİNİ ZİYARET EDİP AİLE İŞLERİNİ
ARADAN ÇIKARAN MALCOLM, BİR KOKAIN
SATICISINA UĞRADI.

KABUL ETMEK İSTEMESE DE, KOKAIN
BAĞIMLIYDI VE DÜŞÜNEBİLMEK İÇİN
"KAFAYI AÇMASI" GEREKİYORDU.

ALTINCI BÖLÜM: SON BİR UÇKAĞIT

AĞIR UYUŞTURUCU
ETKİSİNDEKİ
MALCOLM, BİZDİK'İN
YANINA TAŞINDI.

BİR AY EVDE "CESET
GİBİ YATARAK" VAKİT
GEÇİRDİ, YA UYUYOR
YA DA YENİ HAVLESİNİ
PLANLIYORDU.

ROXBURY'LI DOSTLARINI
ARARKEN, PLAN
KAFASINDA HAZIRDI.

BİZDİK ONU ARKADAŞI
RUDY'YLE TANİŞTİRDİ.
RUDY, YARI İTALYAN
YARI SİYAHİ, ÖZEL
SOSYETE PARTİLERİNDE
GARSONLUK
YAPIYORDU.

1945 YILINDA SAVAŞ SONA ERMİŞTİ VE ASKERLER
GERİ DONMUŞTU. AMA SOPHIA'NIN KOCASI
İŞ SEYAHATINDEYDİ.

...BÖYLECE
MALCOLM'LA BİR
ARAYA GELDİLER.

SOPHIA ONA PARA VEREREK
UYUŞTURUCU ALMASINA
VE YENİ UÇKAĞIDINI
HAZIRLAMASINA YARDIM ETTİ.

AYRICA MALCOLM'U KIZ
KARDEŞİYLE TANİŞTİRDİ. O
DA SOPHIA GİBİ TEHLİKEYİ
VE ERKEKLERİ SEVİYORDU.

MALCOLM PLANINI
AÇIKLADI: ÇETE "MALİKÂNE
SOYGUNLARI" YAPACAKTI.

MALCOLM'UN PLANINDAN
ETKİLENSER DE, GİZLİCE EVE
GİRMEK GİBİ RİSKLİ BİR ŞEY
BİR YANA, UFAK BİR SÜÇ BİLE
İŞLEMİŞTİ HİÇBİRİ.

MALCOLM'UN PLANINDAN
VAZGEÇMEMESİ BELKİ DE
ÇARESİZLİK YÜZÜNDENİ.

EKİBİN HER
ÜYESİ İÇİN BİR İŞ
BULDU.

ZENGİN EVLERDE
SERVİS YAPMAK
RUDY'Yİ İYİ BİR
"GÖZLEMCİ"
YAPACAKTI.

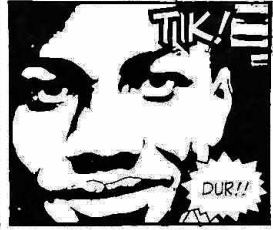
ÇEKİCİ VE
BEYAZ OLAN
KIZLAR, BEYAZ
SEMTLERDEKİ
PARTİLERE
GİDEREK EVDEKİ
DEĞERLİ EŞYAYI
SAPTAYACAKTI.

MALCOLM VE
BİZDİK DA
SOYGUNU GER-
ÇEKLEŞTİRE-
CEKTİ.

GRUP BUNU BİR OYUN
SAYDI. SADECE MALCOLM
VE BİZDİK İŞİN CİDDİYETİNİN
FARKINDAYDI.

PLANLARI GÖZDEN
GEÇİRDİKLERİ SİRADA,
MALCOLM SİLAHINDAKİ
KURŞUNLARI BOŞALTIYOR
BİR TANE BIRAKTI.

SİMDİ NE KADAR
CESARETİNİZ VAR,
GÖRECEĞİZ.

MALCOLM RUS RÜLETLİ
OYUNUNU BİTİRDİĞİNDE,
BÜTÜN EKİP ONA HAYRANLIĞLA
BAKIYORDU.

DAHA SONRALARI
YAŞAMÖYKÜSÜNÜ YAZAN
ALEX HALEY'E, SON
KURŞUNU SAKLADIĞINI
SÖYLEYECEKTİ.

AMA MALCOLM'UN
BU SINAMAYI
YAPMASI LAZIMDI.

BUNU YAPARAK, SİZE
ÖLMekten KORKMADIĞINI
GÖSTERİYORUM. BÖYLE
BİRİNE ASLA YAMUK
YAPMAYIN. SİMDİ İŞE
KOYULALIM.

KONU ÜÇKÂĞIT
OLDUĞUNDA,
OYUN
OYNAMIYORDU.

GRUP BÜTÜN SOYGUNLARI ÖNCE
MALCOLM'UN İSTEDİĞİ GİBİ YAPTI.
AMA YILBAŞINDA BAŞARI BAŞLARINI
DÖNDÜRÜŞTÜ.

MALCOLM'UN DA ONAYIYLA,
ÖNCEDEN HAZIRLANMA
SAFHASINI GEÇİP HIRSIZLIK
CÜMBÜŞÜNE BAŞLADILAR.

SOPHIA VE KIZ KARDEŞİ
ZENGİNLERE AIT BİR EVİ
SEÇİYORDU.

ERKEKLERİ ARABADA
BIRAKIP GİDİP KAPİYİ
ÇALIYORLARDI.

İÇERDEN YANIT GELİRSE,
YAN EVE GEÇİYORLARDI.

EVDE KİMSE
YOKSA, İÇERİ GIRIP
TAŞINABİLİR HER ŞEYİ
ALİYORLARDI.

BİR HAFTA BOLCA HIRSIZLIK
YAPTIKTAN SONRA, BİR SÜRE
DİNLENMEYE KARAR VERDİLER.

MALCOLM MALLARI SATTI
VE PARALARI İÇKİYE,
UYUŞTURUCUYA, DÂNS ETMEYE
VE SEKSE HARCADILAR.

MALCOLM, SIKI ÇALIŞMANIN ÖDÜLÜ
OLARAK ÇALINTI SAATLERDEN
BİRİNİ KENDİNE SAKLADI.

BUNU YAPAN MALCOLM
HİRSİZLİĞİN ALTIN KURALINI
CİĞNİYORDU: ÇALDIĞIN
HER ŞEY, SAAT.

AMA SAAT GERİ KALİYORDU.
MALCOLM SAAT TAMİR İÇİN BİR
KUYUMCUYA GÖTÜRDÜ.

SİRADAN BİR ROXBURY'LİNİN
KULLANAMAYACAĞI KADAR PAHALI
BİR SAAT OLDUĞUNDAN, KUYUMCU
ŞÜPHELENDİ VE POLİSE HABER VERDİ.

MALCOLM SAATİ ALMAK İÇİN
KUYUMCUYA GELDİĞİNDE,
POLİS ONU BEKLİYORDU.

DÜKKÂNIN ARKA
KISMINA GELMESİNİ
İSTEDİLER, AMA MALCOLM
ELLERİNİ KALDIRIP BEKLEDİ.

CEKETİMİN ALTINDA
BİR SİLAH VAR.
ALABİLİR MİSİNİZ
LÜTFEN?

MALCOLM BAŞININ BELADA
OLDUĞUNU BİLİYORDU, AMA SİLAHINI
VERİP ÇATIŞMADAN KAÇINIRSA,
YARGICIN DAHA İYİ DAVRANACAĞINI
UMUT EDİYORDU.

ŞE YARAMADI. MALCOLM
SİLAHINI VERİNCE
MÜFETTİSLERİN DAYAGINDAN
KURTULDU BELKİ, AMA
POLİS BÜYÜN ŞÜPHELİLERİ
TOPLAYINCA CEZA İNDİRİMİ
UMUDU SONA ERDİ.

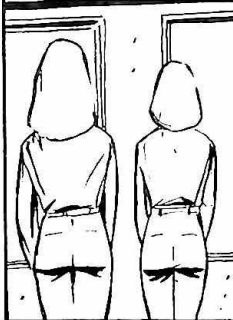
YARGIÇ, JÜRİ, KÂTİPLER,
MÜBAŞİRLER, HATTA
MALCOLM'UN MAHKEME
TARAFINDAN ATANAN AVUKATLARI
SİLE BEYAZ KADINLARIN
SİYAHILAR TARAFINDAN
SUÇA SÜRÜKLENMESİNE
ÖFKELENMİŞTİ.

SENİN BEYAZ
KIZLARLA NE İŞİN
OLUR!

HÜKÜMLER ŞUBAT 1940'DA
VERİLDİ: SUÇLU. KIZLAR
MASSACHUSETTS KADIN
İSLAHEVİNDE BİR İLA BEŞ
YILA...

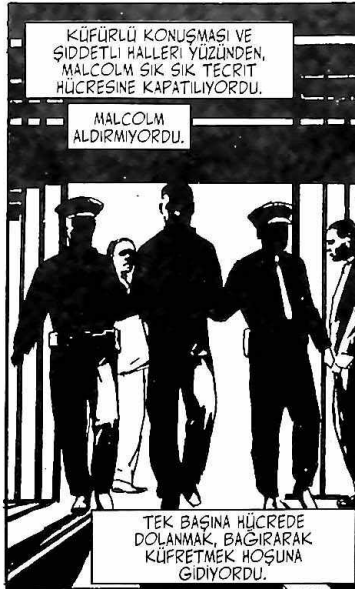
BİZDİK DA ÜSTÜSTE
DÖRT KEZ SEKİZ İLA
ON YILA MAHKUM EDİLDİ.

VE DAHA 21 YAŞINA VARMAMIŞ
MALCOLM, İKİ EYALETTE
HİRSİZLİKTAN İKİ KEZ HÜKÜM
GİYDİ. DÖRT KEZ ÜSTÜSTE
SEKİZ İLA ON YIL VE ÜÇ KEZ
ÜSTÜSTE ALTI İLA SEKİZ YIL
CEZA YEDİ.

OOHHHHH!

YEDİNCİ BÖLÜM: HAPİSTEKİ İBLİS

MALCOLM DÜNYADAN VAZGEÇMİŞ
OLSA DA, AİLESİ ONDAN
VAZGEÇMEMİŞTİ. KARDEŞİ
PHILBERT TANRI'NIN ONA BİR
ÇÖZÜM SUNDUĞUNU YAZDI.

SEVGİLİ
PHILBERT, SENİN DE
TANRI'NDA

MALCOLM HEM KARDEŞİNİ
HEM TANRI'YI REDDETTİ.

AMA KARDEŞİ
REGINALD'DAN GELEN
MEKTUP MALCOLM'U
MERAKLANDIRDI.

BU
İSTE BİR
İŞ VAR...
YAPACAGIMI

Sevgili Malcolm,
Domuz yemi ve
sığıra içme
Sana hapisten
nasıl çıkacağın
göstereceğim.
Kardeşin
Reginald

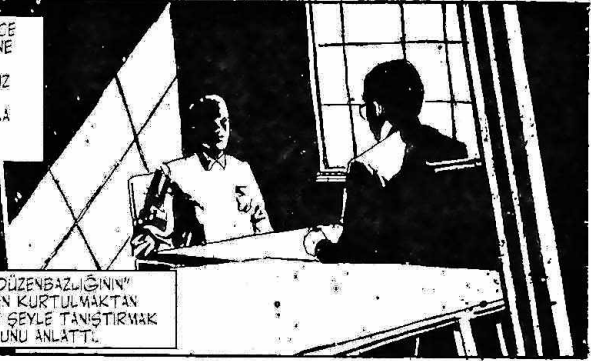
KIZ KARDEŞİ ELLA, HAPİSHANE
MEYETİNDEN, KARDEŞİNİN
AĞIR KOŞULLARA SAHİP
CHARLESTOWN'DAN
MASSACHUSETTS'TEKİ
NORFOLK HAPİSHANE
KOLONİSİNE GÖNDERİLMESİNİ
TALEP ETMİŞTİ.

ELLA NORFOLK'UN MALCOLM İÇİN
DAHA İYİ OLACAĞINI BİLİYORDU.
NORFOLK'UN BÜYÜK KÜTÜPHANESİ
MALCOLM'UN İLGİSİNİ ÇEKMIŞTİ.

MART 1948'DE,
MALCOLM'UN
NAKLEDİLMESİ
ONAYLANDI.

CHARLESTOWN'A GÖRE NORFOLK
CENNET GİBİYDİ. TUVALETLERİN
SUYU AKIYORDU, MAHKÜMLARIN
ÖZEL ODALARI VE EĞİTİM
PROGRAMLARI VARDI.

MALCOLM YERLEŞİNCE
REGINALD ZİYARETİNE
GELDİ. MALCOLM
REGINALD'IN "DOMUZ
YEMEME" PLANININ
SERBEST KALMAKLA
ALAKASINI MERAK
EDİYORDU.

FAKAT REGINALD "DÜZENBAZLIĞININ"
MALCOLM'U HAPİSTEN KURTULMAKTAN
ÇOK DAHA ÖNEMLİ BİR ŞEYLE TANISTIRMAK
ÜZERE OLDUĞUNU ANLATTI.

REGINALD KENDİSİNİN,
KARDEŞLERİ PHILBERT VE
HILDA'NIN İSLAM CEMAATİ'NİN
LİDERİ OLAN SAYGIDİĞER ELIJAH
MUHAMMAD'IN ÖĞRETİLERİNE
NANDIKLARINI SÖYLEDİ.

BABALARI GİBİ
ONLAR DA SIYAH
AYRILIKÇI İNANCA
SAHIP BİR DİN
ÖRGÜTÜNÜN
ÜYESİ
OLMUŞLARDI.

ÖNCE, MALCOLM İNANMADI.
DİN SIYAH İNSANI BASKIDA TUTMANIN
BİR YÖNTEMİDİ ONA GÖRE.
AMA REGINALD CEMAAT'İN ÇOK
FARKLI OLDUĞUNU SÖYLEDİ.

TANRI ALLAH'TIR,
ALLAH İSE SIYAH.

AMA ŞEYTAN DA
BİR İNSAN: BEYAZ
BİR İNSAN!

MALCOLM TANDIĞI
BÜTÜN BEYAZLARI
HATIRLADI.

ÖYLE YA DA BÖYLE HEPSİNİN
KENDİ HAYATLARI İÇİN
SIY AHLARI KULLANDIĞINI...

SIY AHLARI AYNI YA DA DAHA
KOTU KOŞULLARA MAHKUM
ETTİKLERİNİ HİSSETTİ.

REGINALD TARİHİN BEYAZ ŞEYTAN TARAFINDAN
SIYAH İNSANIN BAŞARILARINI SİLMEK ÜZERE
YENİDEN YAZILDIĞINI ANLATTI.

BEYAZ ŞEYTAN
BİZİM HALKIMIZIN ALTINI
VE KRALLARI BOL
ESKİ UYGARLIKLARDAN
GELDİĞİNİ SAKLADI
SENDE.

GERÇEK SOYADINI
BİLE BİLMİYORSUN!
İŞİSEN GERÇEK DİLİNİ
TANIMAZDIN BİLE!

BEYAZ ADAM CİNAYET
VE TECAVÜZLE
SENİ VATANINDAN
KOPARDIĞINDAN
BERİ ŞEYTANIN
KÖTÜLÜK-
LERİNİN
KURBANISIN.

BEYAZ ŞEYTANIN HIRISTİYAN
TANRISI BİLE BEYAZDI, SIYAH ADAMI
AŞAĞI GÖSTERMEK İÇİN.

İSLAMA GECEK SIYAH
İNSANIN BEYAZ ŞEYTANIN
ZİNCİLERİNİ KOPARABİLMESİ
İÇİN TEK YOLDU.

VE SIYAH İNSAN
GERÇEK BİLGİYİ
SADECE HABERCİDEN,
SAYGİDEĞER ELİHAJ
MUHAMMAD'DEN
ÖĞRENİLEBİLİRDİ.

REGINALD'IN ANLATTIKLARI MALCOLM'UN
KARARSIZLIĞINI YENEMEDİ,
AMA BİRKAC HAFTA SONRA,
KIZ KARDEŞİ HILDA GELDİ YARDIMINA.

YAKUB'UN ÖYKÜSÜ

LOST-FOUND İSLAM CEMAATİ, GEZGİN BİR İPEK SATICISI OLAN WALLACE DODD FARD TARAFINDAN KURULMUŞTU. FARD HAKKINDA PEK BİLGİ YOK. DOĞUM TARİHİ, ÜLKESİ, İRKİ, HATTÂ GERÇEK ADI BİLE BELİRSİZ.

AMA 1930 YILINDA DETROİT'TE GÖRÜLDÜ VE BİR SÜRE SONRA ORADA İLK İSLAM CEMAATİ CAMİSİNİ AÇTI.

FARD'IN İSLAM ANLAYIŞI GELENEKSEL İNANCA HIÇ BENZEMİYORDU. TEMELİNDE BEYAZ İRKİN YARATILMASINDAN SORUMLU OLAN SİYAH ALİM YAKUB'UN ÖYKÜSÜ VARDI.

6600 YIL ÖNCE DOĞAN YAKUB, SİYAH OLAN "İLK" İNSANLARDAN BİRİYDİ. ÇOK ZEKİ OLAN YAKUB'UN İRİ BİR KAFASI VARDI VE YAŞLANINCA "İRİ KAFALI ALİM" DİYE ANILDI.

YAKUB 18 YAŞINA GELDİĞİNDE O KADAR ZEKİYDİ Kİ, İRKLARİ BİLİMSEL OLARAK ÇOĞALTMA YOLUNU BULDU. BU YÜZDEN, O VE 59.999 YANDAŞI PATMOS ADASINDAN SÜRÜLDÜ.

REDDİDİLMENİN ÖFKESİYLE, "İRİ KAFÂ" İNTİKÂM ALMAYA KARAR VERDİ: "ŞEYTÂNİ BİR İRK, RENGİ AÇIK, BEYAZ BİR İRK" YARATARAK.

59.999 YANDAŞINDAN YAKUB EN AÇIK TENLİ OLAN ÇOCUKLARI ALIP ÇİFTLEŞTİRDİ. YAKUB 152 YAŞINDA ÖLDÜ AMA BÜYÜK DENEYİ DEVAM ETTİ.

HER 200 YILDA BİR DAHA AÇIK TENLİ BİR İRK GELİYORDU: ÖNCE "KIZIL İRK", SONRA "ESMER İRK" VE SONUNDA "BEYAZ İRK". HEPSİ DE İLK "SİYAH İRK" TÂREMEŞTİ.

BEYAZ ŞEYTAN VATANINA
DÖNÜNCE, BİR ZAMANLAR
CENNET OLAN YERİ ALTI AYDA
CEHENEME ÇEVİRDİLER.

İLK SİYAH İRK BEYAZ ŞEYTANLARI
YAKALADI, ZİNCİRLİDİ VE AVRUPA
MAĞARALARINA GÖNDERDİ.

"SOĞUK MAVİ GÖZLÜ, VAHŞİ, ÇIPLAK
VE ARSIZ ŞEYTANLAR" 2000 YIL
BOYUNCA HAYVAN GİBİ YAŞADI, SONRA
ALLAH ONLARA MUSAY'I GÖNDERDİ.

MAĞARADAN ÇIKARILINCA, BU
"SOLUK BEYAZ İRK" YAKUB'UN
BÜYÜK TASARISININ SON
SAHNESİNİ, YANI İLK SİYAH İNSANIN
KÖLELEŞTİRİLMESİNİ BAŞLATTI.

FARD'A GÖRE, BEYAZ ŞEYTAN SİYAH İNSANI 6000 YIL
YÖNETECEK, SONRA "İLK SİYAH İRKTAN, BİLGİ VE GÜCÜ OLAN
BİR BİLGE" ÇIKACAKTI.

ELIJAH MUHAMMAD'A
GÖRE, BU
ADAM, ONUN YOL
GÖSTERENİ, İSLAM CEMAATI
KURUCUSU
WALLACE FARD
MUHAMMAD'DI.

1934 YILINDA
GİZEMLİ BİR
ŞEKİLDE
KAYBOLAN, FARD
ARKASINDA ÇOK
SAYIDA İNANAN
VE AMERİKA'DA
BULAMADIKLARI
BİR KÜLTÜR VE
İRKAL KİMLİK
BIRAKTI.

YILLAR SONRA,
ORTADOĞULU BİRCOK
MÜSLÜMANLARIN GİBİ,
MALCOLM DA YAKUB'UN
ÖYKÜSÜNÜN SAHİCİLİĞİNİ
SORGULAYACAKTI...

... AMA YAKUB'U İLK KEZ
HILDA'DAN DİNLEYEN MALCOLM,
YABANCLAŞMIŞ BİRCOK GENÇ
SIYAH GİBİ İNANMAYA HAZIRDI.

ELIJAH MUHAMMAD'E HILDA'NIN
ONA ANLATTIĞI VAHYLERİ YAZDI.
HABERCİNİN, MALCOLM LITTLE'İN
ONUN MESAJINI ALMAYA HAZIR
OLDUĞUNU BİLMESİNİ İSTİYORDU.

GÜNLER SONRA, MUHAMMAD YANIT
VERDİ. CEMAAT'E GİRMEĞEN ÖNCE, SUÇ
DOLU GEÇMİŞİNİ REDDEDİP DİZ ÇÖKÜP
DUA EDEREK ALLAH'A BOYUN EGMEŚİ
GEREKTEĞİNİ SÖYLEDİ.

MALCOLM HAYATI BOYUNCA
KİMSEYE BOYUN EGMEMİŐTİ.
ŐİMDİ BUNU YAPMAŚI
İSTENİYORDU.

MALCOLM, BUNUN BİR HAFTA
SÜRDÜĐÜĐÜ HATIRLIYORDU. HER
DİZ ÇÖKÜŐÜNDE, BİR ŞEY ENGEL
OLUYOR, KALKIYORDU.

AMA SONUNDA,
YAPTI, ARTIK
KÖTÜ
GEÇMİŞİYLE
BARİŐMA
SIRASI ONA
GELMİŞTİ.

ESKİ SUÇ ORTAKLARINA
MEKTUPLAR YAZDI, EĞER
İSLAM, ALLAH VE ELIJAH
MUHAMMAD'I KUÇAKLARLARS'A
KURTULACAKLARINI SÖYLEDİ.

HATTA BAŞKAN TRUMAN'A
YAZIP ONA SİYAH İNSANIN
KÖTÜ KOŞULLARINDAN
BEYAZ ŞEYTANIN SORUMLU
OLDUĞUNU SÖYLEDİ.

KİMSE YANIT VERMEDİ.

ELIJAH MUHAMMAD İSLAM CEMAAT'İNE GİRMESİNİ
ONAYLASA DA, MALCOLM HUZURSUZDU.

MUHAMMAD'E YAZDIĞI MEKTUPLARIN ZEKÂSININ
YETERSİZLİĞİNİ ORTAYA ÇIKARDIĞINA
İNANİYORDU. CEMAAT'IN İNANCINI YAYMA
ÇABALARININ BOŞA ÇIKMASI BUNUN KANITIYDI.

HİTAP VE YAZMA GÜCÜ SINIRLI OLAN
MALCOLM'UN CEMAAT'E YARARLI
OLMASI ZORDU.

BUNU ANLAYINCA ÖFKELENDİ. HAYATINI BOŞA
GEÇİRİŞTİ... VE SUÇLU BEYAZ ŞEYTANDI.

ONUN HEVESİNİ KIRAN
ÖĞRETMENİN
ONU UYUŞTUCUYA
BOĞAN UYUŞTURUCU
SATICILARINA DEK
HEPSİ...

HABERCİNİN
MESAJINI
YAYMAK İÇİN
GEREKEN
EĞİTİMİ
ALMASINA
ENGEL
OLMUŞLARDI.

BİLGİ, MALCOLM'UN AKLINDA ŞEKİLLENEN
KAVGAYI VEREBİLMESİ İÇİN GEREKLİ
CEPHANELİKTİ.

BEYAZ TOPLUMUN ENGELLEDİĞİ EĞİTİMİ
ALMAK İÇİN HAPİSHANE KÜTÜPHANESİNE
DAHA SIK GİTMEYE BAŞLADI.

"A'DAN BAŞLAYARAK SÖZLÜKTEKİ HER
SÖZCÜĞÜ KÖPYALADI, SONUNDA TANIMLARINI
VE ONLARI NASIL OKUNAKLI YAZACAĞINI
BİLİYORDU.

"BENİM OKULUM KİTAPLARDI..."

İNSAN TARİHİ

UYGARLIK

GÜNCEL

HAH HALKLAR

CİNS VE İRK

ZENCI VE

WELLS

DURANI

MENDEL DUBOIS

ROGERS

... VE MALCOLM YÜZLERCESİNİ OKUDU. KÜTÜPHANEDE MALCOLM'UN ÖZELLİKLE AÇ OLDUĞU TARİH VE DİN KONUSUNDA ÇOK SAYIDA KİTAP VARDI.

MALCOLM GECE GÜNDÜZ OKUDU. DEDİĞİNE GÖRE, GÜNDE 15 SAATTEN FAZLA OKUYORDU. IŞIKLAR SÖNÜNCE, HÜCREDE YERE OTURUYOR VE KORİDORDAN GELEN IŞIKTA OKUYORDU.

HER 58 DAKİKADA BİR, MALCOLM YATAĞA GİRİYOR, GARDİYAN GEÇİNCEYE KADAR UYUMUŞ GİBİ YAPIYORDU.

TARİH BİLGİSİ ARTTIKÇA, MALCOLM ELİJAH MUHAMMAD'IN SIYAH İNSANIN GÖRKEMLİ GEÇMİŞİYLE İLGİLİ SÖYLEYİMLERİNİN GERÇEKLİĞİNE DAHA ÇOK İNANDI.

YAZMAYI SÜRDÜRDÜĞÜ MEKTUPLARDA, MALCOLM MUHAMMAD'IN SÖZLERİNİ KABUL ETMEKLE YETİNMEYİP KENDİ SAVLARINI GETİRMEYE BAŞLADI.

MALCOLM CHARLESTOWN'DA TARTIŞMA GRUBUNA KATILMIŞTI, NORFOLK'TAKİNE KATILDI.

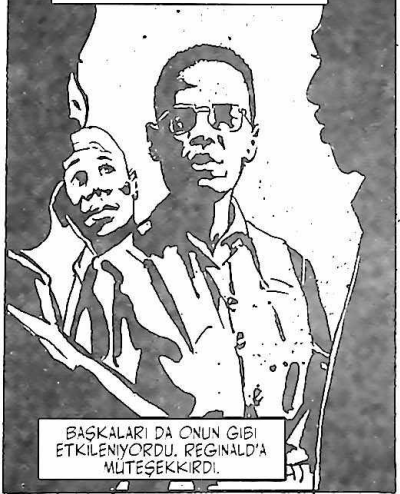
DENETİMLİ BİR TUTKUYU İNCE BİR MIZAHLA KARŞIYIYOR. ONU USTA BİR TARTIŞMACI VE MİSYONER YAPIYORDU.

MALCOLM VAKTİNİN BÜYÜK KISMINI ELİJAH MUHAMMAD'IN ÖĞRETİLERİNİ MAHKUMLARLA TARTIŞARAK, REGINALD'IN YÖNTEMLERİNİ YENİ YANDAŞLAR BULMAK İÇİN KULLANARAK GEÇİRİYORDU.

DOĞRULARI AĞIR AĞIR, YERLEŞMESİNE İZİN VEREREK ANLATIYORDU. SİYAHILARIN AFRIKA'DA GÖRKEMLE YAŞARKEN BEYAZLAR TARAFINDAN KÖLELEŞTİRİLMESİNİ ANLATIYORDU.

SÖZÜNÜ BEYAZ İNSANIN ŞEY TAN OLDUĞUNU SÖYLEYEREK, BITİRDİĞİNDE, MALCOLM'A GÖRE, "SİYAH SUÇLUNUN ÖMÜR BOYU YAŞADIKLARININ TAM BİR YANKISI DUYULUYORDU."

BAŞKALARI DA ONUN GİBİ ETKİLENİYORDU. REGINALD'A MÜTEŞEKKİRDİ.

AMA REGINALD 1949 SONBAHARINDA GELDİĞİNDE, BİRAZ SINIRLIYDI.

KÖTÜ
ŞEYLER
OLDU.

REGINALD CEMAAT'İN KURALLARINI BOZDUĞU İÇİN CEZALANDIRILMIŞTI. AMA ELİJAH MUHAMMAD'IN DE AYNI SUÇLARI İŞLEDİĞİNE İNANIYORDU. HABERCİNİN SAHTE PEYGAMBER OLDUĞUNU SÖYLEDİ REGINALD.

BİR SÜRE SONRA MALCOLM'A, REGINALD'IN CEMAAT'TEN ELİJAH MUHAMMAD TARAFINDAN, "AHLAKI ORUCUNU" TUTMADIĞI İÇİN ATILDIĞI SÖYLENDİ.

FAKAT ATILDIKTAN SONRA DA REGINALD, CEMAAT'İN NEW YORK CAMİSİNİN SEKRETERİYLE OLAN İLİŞKİSİNİ SÜRDÜRDÜ.

MALCOLM ELIJAH MUHAMMAD'E YAZIP
KARDESININ BAĞIŞLANMASINI RICA
ETTI, AMA MUHAMMAD VAZGEÇMEDİ:
REGINALD CEMAAT'E GIREMEZDİ.

GÜNAHLARININ
BEDELİNİ ALLAH'IN
EMRİYLE
ODUYOR.

TIPKI ANNESİ GIBI,
REGINALD DA RUHSAL
RAHAHSIZLIKLAR
YAŞIYORDU. ELIJAH
MUHAMMAD ACIMADI.

MALCOLM, ELIJAH
MUHAMMAD'E ÖMÜR BOYU
BAĞLILIK YEMİNE BAĞLI
KALMAYI SEÇTİ...

... VE
AKRABASINA
SIRT ÇEVİRDİ.

BİR KARDEŞ KAYBEDEN,
MALCOLM'UN ELIJAH
MUHAMMAD'LE İLİSKİSİ
DAHA DA GÜÇLENDİ.
İKİSİ SÜREKLİ
MEKTUPLAŞIYORLARDI,
MUHAMMAD MALCOLM'A
İSLAM VE CEMAAT'LE
İLGİLİ KİTAPLAR
GÖNDERİYORDU...

BÜTÜN VAKTİNİ
KÜTÜPHANEDE
GEÇİRİRKEN MALCOLM
ÖRNEK BİR MAHKÜM
SAYILIYORDU, AMA
CEMAAT EYLEMCİSİ
OLUNCA, DAVRANIŞLARI
SORUN YARATTI.

ÇOK SONRALARI,
MALCOLM BU
KARARI İÇİN
PIŞMAN OLACAKTI,
AMA SEÇİMİNİ
YAPMIŞTI.

... MALCOLM'DAN
MAHKÜMLARI İSLAM'A
DÖNDÜRME ÇALIŞMASINI
SÜRDÜRMESESİNİ
İSTİYORDU.

1950 YILINDA, MALCOLM
CHARLESTOWN'A GERİ
GÖNDERİLDİ. ORADA
MEKKE'YE BAKAN
BİR HÜCRE İSTEMESİ
BOSTON GAZETELERİNE
HABER OLDU.

SEKİZİNCİ BÖLÜM: ÖZGÜRLÜK

1952 YAZINDA AF HEYETİ, DETROIT'TEKİ KARDEŞİ WILFRED'İN YANINA YERLEŞMEYE SÖZ VEREN MALCOLM'U AFFETTİ.

WILFRED MALCOLM'A MÜDÜRLÜK YAPTIĞI BİR MOBİLYACIDA İŞ BULDU. MALCOLM ÖRNEK BİR İŞÇİ OLDU.

MALCOLM VE WILFRED NO'NIN DETROIT'TEKİ 1 NUMARALI CAMİSİNDEKİ AYINLARA DÜZENLİ OLARAK KATILDILAR. AMA MALCOLM BOŞ KOLTUKLARDAN RAHATSIZDI. WILFRED ALLAH'IN ZAMANLA ONLARI DOLDURACAĞINI SOYLUYORDU.

AMA MALCOLM ALLAH'IN KENDİNE YARDIM EDENLERE YARDIM ETTİĞİNE İNANARAK, BAŞKA PLAN YAPIYORDU.

1 MAYIS 1952 GÜNÜ MALCOLM, DETROIT CAMİ ÜYELERİNİN ELİJAH MUHAMMAD'LE GÖRÜŞMEK ÜZERE CHICAGO CAMİSİ'NE YAPTIKLARI YOLCULUĞA KATILDI.

HABERCİYİ GÖRMEK MALCOLM'UN YAŞAMININ DORUK NOKTALARINDAN BİRİ OLDU, AMA MUHAMMAD'IN VAZİNİN SONUNDA OLANLARI MALCOLM BEKLEMİYORDU.

ELİJAH MUHAMMAD MALCOLM'A SESLENDİ, AYAGA KALKMASINI İSTEDİ. KALABALIĞIN ÖNÜNDE MUHAMMAD MALCOLM'UN HAPİS YILLARINDAN BAHSETTİ.

DÖRT YIL, HER GÜN MALCOLM KARDEŞ BANA HAPİSTEN MEKTUP YAZDI. BEN DE ONA YAZMAYA ÇALIŞTIM.

ŞİMDİ NELER YAPACAĞINI GÖRECEĞİZ İMANINI KORU-YACIĞINA İNANIYORUM.

MALCOLM İÇİN BU OLABİLECEK EN YÜKSEK GÜVEN OYUYDU.

DAHA SONRA, MUHAMMAD MALCOLM'U EVINE YEMEĞE DAVET ETTİ. MALCOLM BİR FIRSAT BULUP, AKLINA TAKILAN BİR SORUYU SORDU.

MUHAMMAD BEY, BİZİM DETROIT CAMİMİZDE KAÇ MÜSLÜMAN OLMALI SİZCE?

YÜZLERCE OLMALI.

PEKİ ORAYA BİNLERCESİNİ ÇEKMEYİN YOLU NEDİR SİZCE?

GENCLERİ KENDİNE ÇEKERSEN YAŞILAR DA UTANIP PEŞLERİNDEN GELİR!

MALCOLM GEREKLİ EMRİ ALMIŞTI. COŞKU DOLU BİR HALDE, YENİ ÜYELER ARAMAYA, CEMAATTE "BALIK TUTMAK" DENEN İŞLEME BAŞLADI.

AMA MALCOLM'DA COŞKUDAN FAZLASI VARDI. YAKIŞIKLI, ZEKAİYDİ VE ŞEHİRDEKİ GENÇ SİYAHLARIN AKLINDAN NELER GEÇTİĞİNİ BİLİYORDU.

BEYAZ BİR ADAM SİYAH İRKİMİZDAN BİRİNİ KAÇIRIP TECAVÜZ ETTİ, BAKIN!

MALCOLM'UN GİTTİĞİ HER ŞEHİRDE ÜYELİKLER HIZLA ARTTI.

O EYLÜL AYINDA, MALCOLM'A "KÖLE ADI" LITTLE YERINE BİR X VERİLDİ. ELNJA MUHAMMAD'E GÖRE, KÖLE ADI ATALARINA KÖLE SAHİPLERİ TARAFINDAN DAYATILMIŞTI; SİYAH ADAMIN GERÇEK TARİHSEL İSMİ "ALLAH KENDİ DİLİYLE KUTSAL BİR İSİM VERİNCEYE DEK" KAYIP OLACAKTI.

MALCOLM NE ZAMAN BİR ŞEY BAŞARSA, BUNU ELNJA MUHAMMAD'E ATTFEDİYORDU.

İKİSİ AYRILMAZ HALE GELMİŞTİ; MUHAMMAD KENDİSİNDEN SONRA CEMAATİ MALCOLM'UN YÖNETECEĞİNİ SÖYLÜYÜRDÜ.

FAKAT MALCOLM CEMAATI BÜYÜTMEMEYE
ÇALIŞIRKEN, AMERİKA'DA IRK İLİŞKİLERİ
DEĞİŞMEYE BAŞLADI.

1954 YILINDA, BROWN VE OKUL HEYETİ
DAVASINDA, YARGITAY "AYRI AMA EŞİT"
ŞEKLİNDEKİ SINIK DOKTRİNİ GERİ ÇEVİRDİ.

ÜLKEDEN 1896'DAN BERİ GEÇERLİ OLAN
BU DOKTRİNE, THURGOOD MARSHALL
ADLI SİYAH BİR AVUKAT KARŞI ÇIKTI.
THURGOOD 1967 YILINDA YARGITAYIN
İLK SİYAH ÜYESİ OLACAKTI.

Liberty THE YARGITAY DEVLET OKULLAR AYIRIMA KARŞI

MARSHALL MAHKEMEYİ, SİYAH LARA KARŞI "AYRI
AMA EŞİT" TUTUMUNDAN VAZGEÇMEYE İKNA
ETTİ. "DEVLET OKULLARINDA ÇOCUKLARIN
IRK TEMELİNDE AYRILMASI," DİYE SORUYORDU
YARGİC EARL WARREN, "AZINLIK ÇOCUKLARIN
EŞİT EĞİTİM HAKLARINI ENGELLİYOR MU?
BİZCE ENGELLİYOR."

1 ARALIK 1955, ALABAMA, MONTGOMERY'DE ROSA
PARKS BİR OTOBÜSTE YERİNİ BEYAZ YOLCUYA
VERMEYİ REDDETTİ VE HAPSE ATILDI.

ULUSAL RENKLİ İNSANLARIN GELİŞMESİ
DERNEĞİ (NAACP) BU DURUMA EL KOYDU
VE PAZARTESİ OLDUĞUNDA, AYRIMCI
OTOBÜS SİSTEMİNE KARŞI BOYKOT
BAŞLATTI.

BOYKOTUN BAŞINDA MARTIN LUTHER KING JR.
ADLI GENÇ BİR RAHIP VARDI, POLİTİK TAVRI VE
ETKİLEYİCİ SESİ HERKESİN İLGİSİNİ ÇEKİYORDU.

YARGITAY MONTGOMERY'NİN AYRIMCI TAŞIMACILIK
SİSTEMİNİ ANAYASAYA AYKIRI İLAN ETSE DE, ROSA
PARKS 1957 YILINDA ÖLÜM TEHDİTLERİ YÜZÜNDEN
MONTGOMERY'DEN DETROİT'E TAŞINDI.

1957 YILINDA, NAACP
DOKUZ AFRO-AMERİKALİ
ÖĞRENCİNİN ARKANSAS,
LITTLE ROCK'TAKİ
BEYAZLARA AÇIK CENTRAL
LİSESİ'NE KAYDOLMASINI
SAĞLADI.

2 EYLÜL GÜNÜ,
ARKANSAS VALİSİ ORVAL
FAUBUS ÖĞRENCİLERİ
BİNAYA ALMAMALARI
İÇİN ASKERLERİ
GÖREVLENDİRDİ.

BİR KEZ DAHA, BU
KEZ MAHKEME EMRİ
ALARAK GELDİKLE-
RİNDE, ÖFKELİ BİR
KALABALIK ÇIKTI
KARŞILARINA.

LITTLE ROCK'IN BELEDİYE
BAŞKANI ASKERLERDEN
MAHKEME EMRİNE
UYMALARINI İSTEDİ. BUNA
BAŞKAN EISENHOWER
DA KATILDI.

ERTESİ YIL VALİ
FAUBUS OKULU
KAPATTI.

GÜNEYDE YURTTAŞLIK HAKLARI KONULARINI ELE
ALMAK ÜZERE, MARTIN LUTHER KING GÜNEYLİ
HİRİSTİYAN LİDERLER KONFERANSINI (SCLC) DÜZENLEDİ.
BURADA KING'İN BİR HİRİSTİYAN OLARAK ŞİDDETE
KARŞI OLMASI VE HİNTLİ LİDER MAHATMA GANDHI'NİN
TAVIRLARI ETKİN OLDU.

İNSANLARIN BÜTÜN İNSANİ
ÇEKİŞMELER İÇİN İNTİKAMI,
SALDIRGANLIĞI VE KINI REDDEDEN
BİR YÖNTEM GELİŞTİRMESİ
GEREKİYOR. BU YÖNTEMİN
TEMELİ SEVGİDİR.

KING, ARTIK BEYAZ AMERİKALILARIN İSTER
İSTEMEZ DİNLEDİĞİNİ BİLİYORDU. KING'İN
UMUT VERİCİ SÖZLERİNİN GÖLGESİNDE
KALAN MALCOLM HENÜZ SESİNİ
DUYURAMAMIŞTI.

MALCOLM CEMAAT ÜYELERİNİ
ARTIRMAYI BAŞARSA DA CEMAAT,
KENTLİ SIYAH TOPLULUKLARIN
DIŞINDA PEK TANINMIYORDU.
MALCOLM'UN BEYAZ ADAMIN
KARŞISINDA KONUŞMA HEVESİ DAHA
GERÇEKLEŞMEMİŞTİ.

AMA CEMAAT FEDERAL BÜRONUN
İLGİSİNİ ÇEKMEYİ, HAPİSTEN YAZDIĞI
BİR MEKTUPTA, "HEP KOMÜNİST
OLDUĞUNU" ÖNE SÜRMESİNDEN BERİ
MALCOLM'U İZLİYORLARDI.

MALCOLM İZLENDİKLERİNİ
BİLİYORDU. FBI AJANLARI NOİ
ÜYELERİNİN PATRONLARINI
SORGULUYOR, BAZEN İŞLERİNİ
TEHLİKEYE SOKUYORDU.

CEMAAT BÜYÜDÜKÇE, FBI
İLGİSİ DE ARTTI. BEYAZ AMERİKA
CEMAAT'İN İLERLEYİŞİNE
İLGİSİZ KALSA DA, BÜRO
HER ADIMINI GÖZLÜYÖRÜ.

FBI MÜDÜRÜ J. EDGAR HOOVER
CEMAAT TELEFONLARINI DİNLETİ-
YÖRÜ. BİR İRKÇİ OLARAK, BU
DİNLEMELERİN CEMAAT'İN "ŞİDDET
YANLIŞI DOĞAŞI" YÜZÜNDEN
OLDUĞUNU ÖNE SÜRÜYÖRÜ,
OYSA CEMAAT ÜYELERİNİN
SİLÂH TAŞIMASI YASAKTI.

FBI KENDİNİ GİZLEMELİK İÇİN BİR
ŞEY YAPMADI. SORUŞTURMA
GÜNİŞİĞİNE ÇIKINCA, NEW YORK
ÖZEL SERVİS POLİS DAİRESİ, NOİ
ÜYELERİNİ VE 7. CAMİNİN LİDERİ
MALCOLM X'İ GÖZETLEMELİK ÜZERE
GİZLİ AJANLAR ATADI.

DOKUZUNCU BÖLÜM: YENİ BİR LİDER

HER KOŞULDA, BU
SALDIRININ HABERİ
HARLEM'DE HIZLA YAYILDI.

ÖFKELİ HARLEMLİLER
ADALET İSTEMEK
ÜZERE KARAKOLA
AKIN ETTİ.

BU KEZ AZINLIKTAKİ
KALAN POLİSTİ.

BAZILARINA GÖRE,
PANİĞE KAPILAN
POLİS MALCOLM'A
TELEFON ETMİŞTİ.

HABERİ BİR ŞEKİLDE
ALAN MALCOLM HEMEN
CEMAATİ HAREKETE
GEÇİRDİ VE YOLA ÇIKTI.

CEMAAT'IN İSLAM'IN MEYVESİ (FOI) ADIYLA
BİLİNE N MAŞLI KORUMALARI GELİP ORTALIKI
DÜZENİ SOKTULAR.

MALCOLM HINTON'IN YARALARI
KARŞISINDA DEHŞETE KAPILDI.

"KENDİME GÜÇLÜKLE HAKİM OLDUM," DİYE
HATIRLIYORDU MALCOLM. "HINTON BAYGINDI,
BAŞI, YÜZÜ, OMUZLARI KAN İÇİNDEYDİ."

MALCOLM, JOHNSON KARDEŞİN
HEMEN TIBBİ BAKIM ALMASINI
İSTEDİ.

AMBULANS GELDİ VE
2.000'DEN FAZLA KİŞİ ONU
HASTANEYE DEK YÜRÜYEREK
İZLEDİ.

MALCOLM
HINTON'A İYİ
BAKILACAĞINDAN
EMİN OLUNCA,
HASTANEDEN ÇIKTI
VE ELİNİ SALLADI...

... VE İSLAM'IN MEYVESİ
KALABALIĞI SAKINCE
DAĞITTI.

POLİS MÜFETTİŞİ MAGOWAN,
MALCOLM'UN KALABALIĞI
YÖNETMESİNİ HAYRANLIK VE
TAKDİRLE İZLEDİ.

HİÇ KİMSENİN
BOYLE BİR GÜCÜ
OLMAMALI...

AMSTERDAM NEWS
GAZETESİNDEN JAMES
HICKS ŞÖYLE DEDİ:

ASLINDA HİÇBİR
SIYAHIN BOYLE BİR
GÜCÜ OLAMALI
DEMİK İSTİYOR.

O GÜN KEŞİN
OLAN TEK ŞEY
VARDI: MALCOLM'UN
HARLEM'İN SIYAH
İNSANLARI İÇİN
BİR KAHRAMAN
OLMUŞTU...

... AMA BEYAZ
AMERİKA ONU VE İSLAM
CEMAAT'İNİ İLK KEZ
FARK EDİYORDU.

MALCOLM YOĞUN GÜNDEMİNDE KENDİNE PEK VAKIT AYIRAMIYORDU. AMA KAMUOYUNDA DAHA GÖRÜNÜR OLUNCA, MALCOLM'UN AİLE KURMASI GEREKTİ.

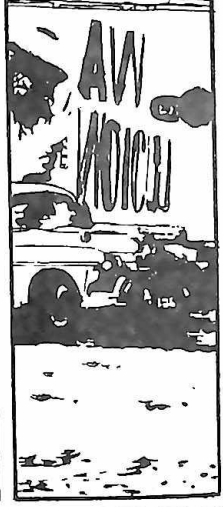
ARALIK 1957'DE, ESKİDEN BETTY SANDERS ADINI TAŞIYAN, CEMAAT'TEN, ÜNİVERSİTE MEZUNU BETTY X'LE EVLENMEK İÇİN MUHAMMAD'IN İZNİNİ İSTEDİ.

HABERCI BETTY X'İN UYGUN BİR EŞ OLDUĞUNA KARAR VERDİ.

MUHAMMED'İN İZNİNİ ALAN MALCOLM, LANSING'E GİTTİ.

DETROIT'IN HEMEN GİRİŞİNDE, BİR BENZİN İSTASYONUNDA DURUP BETTY'Yİ ARADI.

MERHABA, KARDEŞİM.

BAKSANA, EVLENMEK İSTER MİSİN?

EYET.

"AMA EVET DİYECEĞİNİ BİLİYORDUM."

BU LİSTA KONUŞMACI, DAHA SONRA SON ANA DEK BETTY'YE, NE DİYECEĞİNİ BİLMEDİĞİNİ SOYLEDİ.

PEKİ, ÇOK VAKTİM YOK, HEMEN BİR DETROIT UÇAĞINA BIN.

İKİ GÜN SONRA, 14 OCAK 1958'DE LANSING'DE EVLENDİLER. KASIM AYINDA, ALTI KIZ ÇOCUKTAN İLKİ DOĞDU.

TEMMUZ 1959'DA, MIKE WALLACE'IN SUNDUĞU BEŞ BÖLÜMLÜ BİR BELGESELİN İLK BÖLÜMÜ YAYINLANDI.

NEFRETİN ÜRETTİĞİ NEFRET

CEMAAT'IN GERÇEK TARİHİNİ VE BUGÜNÜNE GERÇEKLERLE ORTAYA KOYACAĞINI ÖNE SÜRÜYORDU.

BELGESEL MALCOLM, MUHAMMAD VE BİRCOK CEMAAT ÜYESİNİN KATKISIYLA GERÇEKLEŞMİŞ DE OLSA...

... VE CEMAAT ÜYELERİNİN SÖYLEDİĞİ SÖZLE ÖZEL BİR TEHDİT İÇERMESE DE...

BELGESELDE ÜSTÜSTE BİNDİRİLEN GÖRÜNTÜLER SONUÇTA KÖTÜ BİR İZLENİM BIRAKIYORDU.

VE SADECE GÖRÜNTÜLER AMERİKALI BEYAZLARI KORKUTMAYA YETMESE DE...

... MIKE WALLACE'IN SÖZLERİ BUNU BAŞARIYORDU.

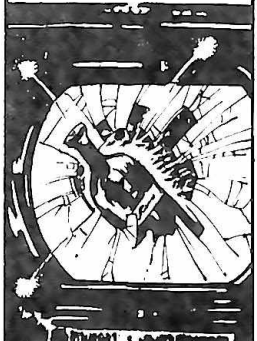
BEYAZ BELEDİYE GÖREVLİLERİ, DEVLET ADAMLARI, BEYAZ LIBERALLER VE AKLIBAŞINDA ZENCİLER DURMUŞ SEYREDERKEN, BİR GRUP ZENCİ MUHALİF SOKAK KÖŞELERİNDE...

... KİLİSE KÜRSÜLERİNDE, SPOR SAHALARINDA VE DANG SALONLARINDA NEFRET DOLU BİR DİN VAİZ EDİYOR. BUNU GÜNEYLİ BEYAZLAR YAPSAYDI HEMEN FEDERAL SORUŞTURMA BAŞLATILIRDI.

SEYİRCİLERDE CEMAAT'IN AMERİKA İÇİN CİDDİ BİR TEHDİT OLDUĞU İZLENİMİ UYANMIŞTI.

MALCOLM DA AYNİ FİKİRDEYDİ. CEMAAT'E YENİ ÜYELER AKTI.

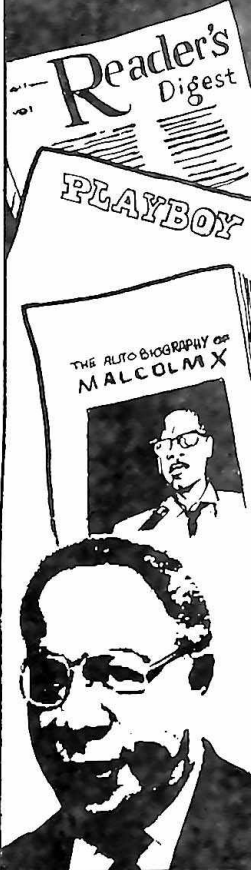
NEFRETTİN ÜRETTİĞİ
NEFRETTİN GÖSTERİMİNDEN
SONRA, CEMAAT'E GELEN
TELEFONLAR İKİ TÜRÜDÜ:

READER'S DIGEST İÇİN "BAY
MUHAMMAD KONUŞUYOR"
YAZISINI YAZAN ALEX HALEY,
MALCOLM X'LE TANIŞTI.

İKİNCİ TÜR TELEFONLAR
DA NEFRETLERİNİ DİLE
GETİRMEK İSTEYENLERE
AİTTİ. NEFRETTİN ÜRETTİĞİ
NEFRETTİN ÜLKEDEN BİÇOK
KİŞİYİ ÖFKELENDİRMIŞTI...

BİRİ ETKİLEYİCİ "ÖFKELİ
ZENCİLERLE" SÖYLEŞİ YAPMAK
İÇİN ARAYANLARDI. LOOK,
NEWSWEEK VE TIME, İSLAM
CEMAATİNDEKİ YAŞAMLA İLGİLİ
UZUN DOSYALAR HAZIRLADILAR.

BU TANIŞMA SİRADAN BİR
PLAYBOY SÖYLEŞİSİYLE
BAŞLAYIP, TÜM ZAMANLARIN
EN ÇOK SATAN
ÖZYAŞAMÖYKÜLERİNDEN
BİRİ OLAN MALCOLM X'İN
ÖZYAŞAMÖYKÜSÜNE UZANACAKTI.

... BELGESELİN ÜRETTİĞİ
NEFRETTİN PAYLAŞMAK
İSTİYORLARDI.

YAZAR/YÖNETMEN/
FOTOĞRAFÇI GORDON
PARK'IN "SİYAH MÜSLÜMANLAR"
İÇİN LIFE DERGİSİNDE
YAZDIĞI RESİMLİ DENEME EN
ETKİLİLERİNDEN BİRİ OLDU.

GÜNEYDE, SCLC'NİN DİKKATİNİ AYIRIMCI YEMEKHANELERDEKİ YENİ BİR OTURMA EYLEMİ ÇEKTİ. FAKAT BUNUN YAVAŞ ILERLEDİĞİNİ VE GENÇ SİYAHLARI ETKİLEMEDİĞİNİ DÜŞÜNENLER VARDI.

BU DÜŞÜNCELER BARIŞÇI ÖĞRENCİ KOORDİNASYON KOMİTESİ'NİN (SNCC) KURULMASINA YOL AÇTI.

1940'LARDA KURULAN İRKSALEŞİTİLİK KONGRESİ DE (CORE) GANDHİ'NİN BARIŞÇI TAKTİKLERİNİ BENİMSEMİŞTİ.

GÜNEYİN OTOBÜS ŞİRKETLERİNDE UYGULANAN AYIRIMCILIĞA KARŞI CORE, SNCC'YLE BİRLİKTE OTOBÜSLERİ "ÖZGÜRLÜK YOLCULARI"YLA DOLDURDU.

BU YOLCULAR İTİLİP HAKARETE UĞRUYOR VE DÖVÜLÜYOR, FEDERAL HÜKÜMETİN YARDIMINA İHTİYAÇ DUYUYORDU.

GÜNEYİN BİRÇOK YERİNDE SİYAHLAR BEYAZLARDAN FAZLA OLSA DA, ÇOK AZI OY VERMEK İÇİN KAYDOLUYORDU.

ALABAMA, MISSİSSİPİ VE GEORJIA'DA, CORE VE SNCC SİYAHLARI OY KULLANMAYA TEŞVİK ETTİ.

AMA KAYIT OLMAK TEHLİKELİYDİ. ORTA YAŞLI FANNIE LOU HAMER, SNCC'NİN DESTEĞİYLE OY VERMEK İÇİN KAYDOLDUKTAN SONRA DÖVÜLÜP HAPSE ATILAN SAYISIZ SİYAHAN SADECE BİRİYDİ.

HAZİRAN 1963'TE, NAACP ÜYESİ MEDGAR EVERS, MISSISSİPI, JACKSON'DA EVE GİDERKEN "JIM CROW DEFOL" TİŞÖRTÜ GİYMIŞ BİR GRUP TARAFINDAN VURULARAK ÖLDÜRÜLDÜ.

EYLÜL AYINDA KU KLUX KLAN'IN ALABAMA, BIRMINGHAM'DA BİR KİLİSEYİ BOMBALAMASININ SONUCU DÖRT SIYAH KIZ ÖLDÜ.

MALCOLM'UN YÜZLEŞME YAKLAŞIMI ARTIK GENÇ SIYAHLAR İÇİN DR. KING'İN BARİŞÇİ SİYASETİNDEN DAHA ANLAMLI OLMAYA BAŞLIYORDU.

1963 YAZINDA MALCOLM, MİLYONLARCA SIYAHIN KING'İN WASHINGTON'DAKİ YÜRÜYÜŞÜNE KATILMASINI SEYRETTİ. OYSA ELIJAH MUHAMMAD BUNU YASAKLAMİŞTİ.

O SIRADA WASHINGTON'DAKİ CAMİDE GEÇİCİ VAİZ OLARAK ÇALIŞAN MALCOLM, DAHA SONRA ALAYCI BİR ŞEKİLDE, "KING BİR HAYAL GÖRÜRKEN, BİZLER, GERİ KALAN ZENCİLER BİR KABUS YAŞIYORDUK," DİYECEKTİ.

27 NİSAN 1962 GÜNÜ, LOS ANGELES'TAKİ
27 NUMARALI CAMİDE ÇALIŞAN RONALD
STROKES, LOS ANGELES POLİSİ TARAFINDAN
VURULDU. POLİS BUNUN HİRSİZLİK SİRASINDA
OLDUĞUNU ÖNE SÜRDÜ.

AMA MALCOLM, STROKES, KARISI
VE BİR ARKADAŞLARININ, BİR KURU
TEMİZLEMECİDEN ALDIKLARI ELBİSELERLE
CAMİYE DÖNERKEN, YOLDA, İKİ POLİS
TARAFINDAN DURDURULDUĞUNU SÖYLEDİ.

ELBİSE
SATMA İZİNİZ
VAR MI?

KARISI CAMİYE DÖNMEYE ÇABALARKEN,
STROKES POLİSİ SAKİNLEŞTİRMEMEYE
ÇALIŞTI, AMA POLİS BELA ARIYORDU.

BUNU SİRF
MÜSLÜMANIZ
DİYE YAPTIĞINIZI
BİLİYORUM.

... AMA EĞER SAKİN
OLURSANIZ, BELKİ...

EL KOL HAREKETİ
YAPMA! SİZİN TÜRÜNÜZDE
EL KOL OYNAMADAN
DURMUYOR ZATEN!

MEMUR BEY, BU
ELBİSELERİ SATMIYORUM,
ÇALINTI DA DEĞİLLER.

HADI YA? SİZİN
HEP HİRSİZLİK
YAPTIĞINIZ
SÖYLENİYOR.

NE DEDİNİZ?

EVET...
BEYAZLARDAN
ÇALIYOR-
SUNUZ.

BİZ BİR ŞEY
YAPMADIK.

NE ZARARI VAR,
DEĞİL Mİ? YETER Kİ
BEYAZDAN OLSUN.

NE DERSİN?
BOYLE DAHA İYİ!

AAAAHHHHH!!!

MUHAMMAD KURBANIN CENAZESİ İÇİN MALCOLM'U LOS ANGELES'A GÖNDERDİ. MALCOLM, STOKES'UN YAKIN ARKADAŞIYDI. ÖLÜMÜ ONA AĞIR GELMİŞTİ. AMA DAHA ŞİMDİDEN VAAZDA SÖYLEYECEKLERİNİ DÜŞÜNÜYORDU: SÖYLENECEK ÇOK ŞEY VARDI.

MALCOLM, CEMAAT HALKINI DİKKATİNİ ÇEKTİKÇE, ONLARA YÖNELİK ŞİDDET EYLEMLERİNİN ARTACAĞINI ANLAMIŞTI. SALDIRIYA UĞRAYAN CEMAAT'IN DE AYNI ŞEKİLDE YANIT VERMESİ GEREKLİYDİ.

MÜSLÜMANLARA SALDIRMAKTAN SADECE CEMAAT'IN BUNA KARŞI KOYACAĞINI BİLİRLERSE VAZGEÇERLERDİ.

MALCOLM MUHAMMAD'IN İSTEĞİNE BOYUN EĞDİ, AMA CEMAAT'IN AYAKTA KALKMAK İÇİN DEĞİŞMESİ GEREKTİĞİNDEN EMİNDİ.

AMA MUHAMMAD MALCOLM'UN BU FIKRINI AÇIKLAMASINI YASAKLADI, ŞİDDETEN KAÇINMAK GEREKTİĞİNİ SÖYLEDİ.

DOKUZ GÜN SONRA, SORĞU YARGICI STOKES'UN ÖLÜMÜYLE İLGİLİ OLARAK "MAZUR GÖRÜLEBİLİR CİNAYET," DEDİ. BU, İSYAN YA DA PROTESTOYA YOL AÇMADI.

BİRCOK CEMAAT ÜYESİNE GÖRE, TEK TEŞELLİ MUHAMMAD'IN GAZETEDE KONUyla İLGİLİ YAZDIKLARIYDI.

CRUSAD

12 MAYIS 1962

BİZ SİYAHILAR İÇİN ADALET YOK. ÇOCUKLARIMIZI
İÇİN BİR GELECEK YOK "UYGAR" AMERİKA'DA
ÜLKEMİN POLİSİ VAHŞİLERİN KABA SABA
FAKİTLERİNİ KULLANIYOR VE HÜKÜMETİN
BİZİ MEYVE YETKİ ALMIŞLAR. YÜZLERCE
BİZİ ADİL HAPİSLERDE ÇÜRÜYÖR VE ABD

ONUNCU BÖLÜM: BABANIN GÜNAHLARI

MALCOLM ÖZYAŞAMÖYKÜSÜNDE, MUHAMMAD'IN YANLIŞLARININ DAHA 1955'TE AÇIĞA GÖRÜLDÜĞÜNÜ SOYLUYOR. AMA KARDEŞİ REGINALD DAHA 1949 YILINDA, CİNSEL BİR YANLIŞ YÜZÜNDEN "KOVULURKEN" ONA MUHAMMAD'IN SUÇLU OLDUĞUNU SOYLEMİŞTİ.

HABERCİNİN KENDİSİNİN AHLAKSIZ OLABİLECEĞİNE İNANAMAYAN MALCOLM, BİR SÜRE SONRA DELİREN KARDEŞİNİ REDDETMEŞTİ.

AMA MUHAMMAD AHLAKSIZSA, REGINALD'I AYNI SUÇLARLA KINAMASI İKİYÜZLÜLÜKTÜ.

MALCOLM SÖYLENTİLERİN ASLINI ÖĞRENMEK İSTİYORDU.

"KURTARICININ GÜNÜ" TÖRENLERİ İÇİN CHICAGO'YA GİDEN MALCOLM GERÇEĞİ SOYLEYEBİLECEK TEK KİŞİYİ GÖRMEK İSTİYORDU. AMA MUHAMMAD GELMEMEYİ YEĞLEDİ.

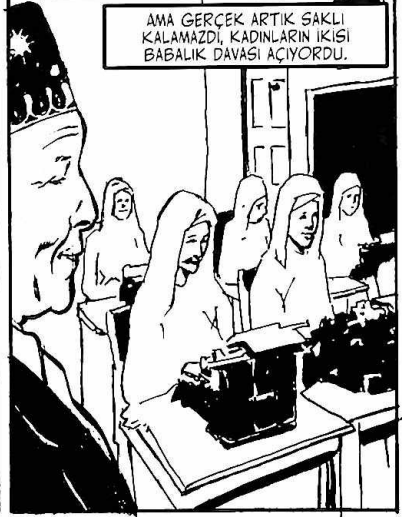
MALCOLM CEMAAT'IN EN SAYGIN VAİZLERİNDEN OLAN, PEYGAMBERİN OĞLU WALLACE'İN YANINA GİTTİ...

... WALLACE KAYGILARINI DOĞRULADI.

HABERCİNİN ŞEKRETERLERİNİN HEPSİ GENÇ, BEKÂR VE SAFTI. İLİŞKİLER YILLARCA SÜRMÜŞTÜ.

AMA GERÇEK ARTIK SAKLI KALAMAZDI, KADINLARIN İKİSİ BABALIK DAVASI AÇIYORDU.

WALLACE SEKRETERLERDEN
BİRİNİN HAMİLE OLDUĞU
ANLAŞILIRSA, MUHAMMAD'IN
ONLARI ZINA YÜZÜNDEN
CEMAAT'TEN ATMASI
GEREKTEĞİNİ SÖYLEYDİ.

BURADAKİ ÇELİŞKİ
ZALİMCE... HATTA
DELİCEYDİ.

KADINLARLA KONUŞMAK
İSTEYEN MALCOLM,
İSİMLERİNİ İSTEDİ. WALLACE
SÖYLEYİNCE, MALCOLM'UN
NUTKU TUTULDU.

HEPSİNİ TANIYORDU.
ASLINDA ONLARI İŞE KENDİSİ ALMIŞ,
HATTA İKİSİYLE ÇIKMIŞTI. DAHASI,
MUHAMMAD'IN MALCOLM EVLENMEDEN
BİR SÜRE ÖNCE BETTY'Yİ DE
SEKRETER YAPMAYI
DÜŞÜNDÜĞÜNÜ HATIRLADI.

MALCOLM UTANCTAN
PERİŞANDI. BİR KEZ DAHA
GENÇ, MASUM SİYAH
KADINLARIN AHLAKSIZ
AMAÇLAR UĞRUNA
KULLANILMASINA ALET
OLMUŞTU.

CEMAAT BU KADAR
BÜYÜK BİR SKANDALI
ATLATABİLİR MİYDİ?
MALCOLM BUNUN İÇİN
ELİNDEN GELENİ YAPACAKTI.

İŞE SEKRETERLERLE
GÖRÜŞÜP ONLARI
DİNLEMELİ BAŞLADI.

KADINLARLA GÖRÜŞEN MALCOLM CEMAAT ÜYELERİNİN "MAHREM" MÜSLÜMANLARLA KONUŞMA YASAĞINI ÇİĞNİYORDU. AMA BU, GEÇMİŞTE UYDUĞU İÇİN ARTIK PIŞMAN OLDUĞU BİR YASAKTI.

KADINLAR SÖYLENTİLERİ DOĞRULADI. DAHAŞI, MUHAMMAD ONLARA MALCOLM'DAN BAHSETMİŞTİ.

BENİM EN BÜYÜK VAİZİM, AMA BİR GÜN GIDIP, BANA KARŞI ÇIKACAK, ÇOK TEHLİKELİ BİRİ.

ARTIK MUHAMMAD'IN SUÇLARINI REDDEDEMİYEN MALCOLM, WALLACE'LA BİRLİKTE, HABERCİNİN YAPTIKLARINI ANLAMLI GÖSTERECEK İNCİL VE İSLAM METİNLERİ ARADI.

"BİR İNSANIN YAŞAMINDAKİ BAŞARILARININ KİŞİSEL, İNSANİ ZAYIFLIĞINA ÜSTÜN GELDİĞİNİ" SÖYLEYEN ÖRNEKLER ARADILAR.

ÖRNEĞİN DAVUD, BATŞEBA'YLA ZİNA YAPMIŞ AMA GOLYAT'I ÖLDÜREREK KAHRAMAN OLMUŞTU. TARTILDIĞINDA, DAVUD İYİYDİ.

YA DA MUSA'NIN ZİNASI UNUTULMUŞTU, YAHUDİLER ARASINDA KURTARICI OLARAK BİLİNİYORDU. TARTILDIĞINDA, MUSA DA İYİYDİ.

MALCOLM'A GÖRE, EĞER HABERLER PATLAK VERMEDEN ÖNCE BU ÖRNEKLER HATIRLATILIP BENİMSETİLİRSE, ÜYELER HABERCİYİ REDDETMEZDİ VE NOI KURTULURDU.

AMA BU ÇARESİZCE BİR PLANDI, MALCOLM'UN BÜTÜN DEĞERLERİNDEN ÖDÜN VERMESİ DEMEKTİ.

BÜTÜN TARİHİ SİYAH VE BEYAZ DİYE ÖZETLEYEN VAİZ...

... KENDİSİNİ GRI BİR DÜNYAYA TESLİM EDİYORDU.

MALCOLM MUHAMMAD'IN
ARIZONA'DAKI EVINE
GİTTİ. SIKINTILI BİR
GÖRÜŞME OLACAĞINI
DÜŞÜNÜYORDU, AMA HER
ŞEY BAMBAŞKA OLDU.

SELAM EVLAT,
SENİ BURAYA
HANGİ RÜZGÂR
ATTI?

MALCOLM SÖYLENTİLERİ
SORDUĞUNDA, MUHAMMAD
DOĞRU OLDUKLARINI
SÖYLEDİ, HİÇBİR PİŞMANLIK
BELİRTİSİ GÖSTERMEDİ.

MALCOLM MÜSLÜMANLARA,
İYİ BİR İNSANIN KÖTÜ BİR
ŞEY YAPMAKTAN KENDİNİ
ALIKOYAMADIĞI ZAMAN, KÖTÜ
ŞEYİN YAPILMASININ "KEHANETİN
GERÇEKLEŞMESİ" OLDUĞUNU
SÖYLEMEYİ ÖNERDİ.

EVLAT, KEHANETİ VE
RUHSAL OLAYLARI HEP
DOĞRU ANLAMIS OLMANA
ŞAŞMIYORUM.
BÜTÜN BUNLARIN
KEHANET OLDUĞUNU
GÖRÜYORSUN.

MUHAMMAD
KABUL ETTİ.

YAŞLI BİR
ADAMIN
AKLI VAR
SENDE.

BEN DAVUD'UM,
DAVUD'UN BAŞKASININ
KARISINI ALDIĞINI
OKUDUĞUN ZAMAN,
BEN O DAVUD'UM.

SARHOŞ OLAN
NUH'U OKUMUŞTUN,
BEN OYUM.

KENDİ KIZLARIYLA
YATAN LUT'U
OKUMUŞTUN.

BÜTÜN BUNLARI
YAPMAM
GEREKİYOR.

MALCOLM GÖRÜŞMEDEN
SERSEMLEMİŞ BİR HALDE
AYRILDI. MUHAMMAD'IN KENDİSİNİ
İÇİNDE BOĞULDUĞU GÜNAH
ÇUKURUNDAN ÇIKARACAK
BİR BAHANEYE MINNETTAR
OLACAĞINI SANMIŞTI.

ONUN YERİNE BÜYÜKLÜK
HAYALLERİNE KAPILMIŞ,
SEKS SAPLANTILI
BİR İHTİYARLA
KARŞILAŞMIŞTI.

BABASININ DELİLİKTEN KURTARMAYA ÇALIŞAN
WALLACE MUHAMMAD DE, SORUN ÇIKARDIĞI İÇİN
CEMAAT'TEN ATILMIŞTI.

KENDİSİNE YILLARCA
BİR HABERCİ OLDUĞU
SÖYLENEN BABASININ,
SONUNDA BUNA
GERÇEKTEN İNANDIĞINI
DÜŞÜNÜYORDU.

O ANA DEK
MALCOLM DA
İNANMIŞTI.

AMA MUHAMMAD'I HIÇ ANLAMASA BİLE, MALCOLM'UN
CEMAAT'E SORUMLULUĞU DEVAM EDİYORDU.

DOĞU KIYISININ EN BÜYÜK ALTI CAMİSİNİN VAİZLERİYLE
GÖRÜŞTÜ, ONLARA MUHAMMAD'IN YAPTIKLARINI
ANLATTI VE BU ÇIRKIN HİKÂYE DUYULMADAN ÖNCE
"KEHANETİN GERÇEKLEŞMESİNİ" ÖĞRETMeye
BAŞLATMALARINI ÖNERDİ.

ARALARINDA LOUIS X'İN DE (DAHA SONRA
LOUIS FARRAKHAN) YER ALDIĞI VAİZLERİN
BİR KISMI, MALCOLM'A SÖYLENTİLERİ
AYLARDIR BİLDİKLERİNİ...

... AMA HABERCİYE DE MALCOLM'UN SAHTE
SÖYLENTİLER ÇIKARDIĞINI SÖYLEDİLER.

MALCOLM İLE MUHAMMAD ARASINDAKİ GÜVEN BAĞI
TÜMDEN KIRILMIŞTI. YENİ ÇATIŞMALAR İLİŞKİLERİNİ
SONSUZA DEK KOPARACAKTI.

LOUISIANA VE NEW YORK'TAKI
YENİ POLİS SALDIRILARI
MALCOLM'A CEMAAT'IN KENDİNİ
SALDIRGANCA SAVUNMASI
GEREKTEĞİNİ HATIRLATTI.

MALCOLM'UN KAYGILARI ARTARKEN
MUHAMMAD İLİMLİ POLİTİKASINI TERK
ETMEKTE GÖNÜLSÜZ DAVRANIYORDU.

SONRA, 22 KASIM 1963 GÜNÜ...

... YERYÜZÜNÜN EN GÜÇLÜ
BEYAZ ADAMI KANLI BİR
ŞEKİLDE ÖLDÜRÜLDÜ.
DEHŞETE KAPILAN ÜLKE NASIL
YAS TUTACAĞINI
DÜŞÜNMEYE BAŞLADI.

TELE
APPLIAN

GAZETECİ VE FOTOĞRAFÇILAR
ÜLKEYE ÇEVİRDİLER GÖZLERİNİ,
ACI ÇEKEN ÜLKEDEN DRAMATİK
SÖZLER VE GÖRÜNTÜLER
TOPLADILAR.

ELIJAH MUHAMMAD BEKLENMEDİK
BİR TEPKİ VERDİ.

BU MÜSLÜMANLARIN YAS GÜNÜ
DEĞİL. O ŞEYTANIN ÖLÜMÜ
BİZİ İLGİLENDİRMEZ.

HİRİSTİYANLAR
YAS TUTSUN,
MÜSLÜMANLAR
DEĞİL.

MUHAMMAD SONRA BİR DAHA
DÜŞÜNDÜ VE MUHAMMAD SPEAKS
ADLI CEMAAT GAZETESİNİN
KAPAGINA KENNEDY'NİN
PORTRESİNİ YERLEŞTİRDİ.

AMA FBI
TELEKULAKLARI
MUHAMMAD'IN GERÇEK
DUYGULARINI
KAYDETMIŞTI...

SONUÇTA BİR
ŞEYTANA GÖRE O
KADAR DA KÖTÜ
DEĞİLDİ...

MUHAMMAD TARTIŞMALI GÖRÜŞLER
SÖYLEYEBİLİYORDU, ÇÜNKÜ AZ SAYIDA
DINLEYİCİSİ OLDUĞUNU BİLİYORDU.

AMA MALCOLM KAMUOYUNUN ÇOK DAHA
GENİŞ BİR KESİMİNİ İLGİSİNİ ÇEKİYORDU...

... BU DA MUHAMMAD'I GERİYOR, DİĞER
VAİZLERİ KISKANÇLIĞA SÜRÜKLÜYORDU.

MALCOLM KONUŞMASINI DÜZGÜN
BİR ŞEKİLDE YAPTI. AMA DINLEYİCİLERİN
İLK SÖRÜŞÜ BAŞKANIN ÖLDÜRÜLMESİYLE
İLGİLİ DÜŞÜNCESİNİ SORMAK OLDU.
MALCOLM KENDİNİ TUTAMADI, VIETNAM'I
İMA EDEREK KONUŞTU:

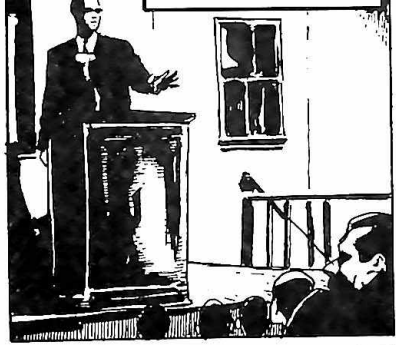
RÜZGÂR EKEN FIRTINA BIÇER,
HEPSİ BU.

BEN ÇİFTLİKTE BÜYÜDÜM,
RÜZGÂR EKENLERİN FIRTINA
BIÇMESİ BENİ ÜZMEZ; TERSİNE
BENİ MUTLU EDER!

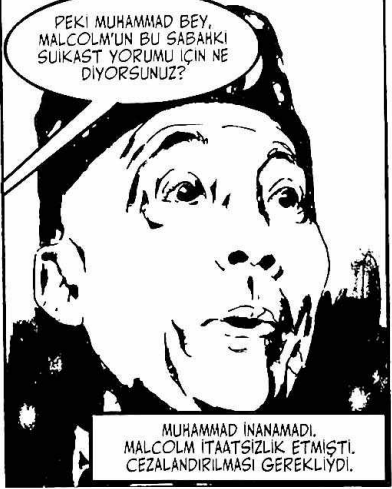
DURUMU EMNİYETE ALMAK İÇİN,
MUHAMMAD, SUİKASTTEN İKİ
SAAT SONRA BÜTÜN CAMİLERE YORUM
YAPMA YASAĞI GETİRDİ.

DOKUZ GÜN SONRA, POLİTİK
ORTAM HÂLÂ GERGİN VE
DUYGULAR HÂLÂ TAZEYKEN,
MUHAMMAD NEW YORK'TAKİ
BİR KONUŞMAYI İPTAL
ETTİ, YERİNE MALCOLM'U
GÖNDERDİ.

CHICAGO'DA, KENNEDY AİLESİNE TAZİYE
AÇIKLAMASINI YAPARKEN MUHAMMAD'E
SORDULAR:

PEKİ MUHAMMAD BEY,
MALCOLM'UN BU SABAHKI
SUİKAST YORUMU İÇİN NE
DİYORSUNUZ?

MUHAMMAD İNANAMADI.
MALCOLM İTAATSİZLİK ETMİŞTİ.
CEZALANDIRILMASI GEREKLİYDİ.

ERTESİ SABAH, MALCOLM OLAYI MUHAMMAD'LE
TARTIŞMAK ÜZERE CHICAGO'YA UÇTU.

BU ÇOK KÖTÜ
BİR AÇIKLAMAYDI. BU
ÜLKE BU ADAMI SEVİ-
YORDU. BÜTÜN
ULUS YAŞTA.

ZAMANLAMA ÇOK
KÖTÜ OLDU. BÖYLE
BİR AÇIKLAMA BÜTÜN
MÜSLÜMANLARI ZOR
DURUMA DÜŞÜRÜR.

SENİ 90 GÜN
SESSİZLİĞE MAHKÜM
EDİYORUM. BÖYLECE
BÜTÜN MÜSLÜMANLAR SENİN
SAÇMALIKLARINDAN UZAK
KALABİLİR.

EFENDİM,
HAKLISINIZ, KABUL
EDİYORUM.

MALCOLM NEW YORK
CAMİSİ'NE DÖNDÜĞÜNDE,
ÖĞRENCİLERİ HER ŞEYDEN
HABERDARDI. MALCOLM
ÖĞRETMENLİĞİNİN DE
YASAKLANDIĞINI ANLADI.

W.125ST.
LENOX AVE

NEW YORK
GAZETELERİ,
RADYO VE
TELEVİZYONLARI
DA BU HABERİ
DUYURUYORDU.

ÜÇ GÜN SONRA, BİR ARKADAŞI MALCOLM'A,
KULAK MİSAFİRİ OLDUĞU BİR SÖHBETİ AKTARDI.

BU VAİZİN NE
YAPTIĞINI BİLSEN,
GİDİP SEN
ÖLDÜRÜRDÜN
ONU.

MALCOLM, CEMAAT'İN ONU ÖLDÜRMEYİ
PLANLADIĞINDAN VE BUNUN ARKASINDA
TEK BİR ADAMIN OLDUĞUNDAN KORKTU.

ARA VERME VAKTİNİN
GELDİĞİNİ DÜŞÜNDÜ.

MALCOLM UÇAKLA EVE VARINCAYA KADAR,
MUHAMMED'İN GÖZÜNDEN DÜŞTÜĞÜNDEN
HERKESİN HABERİ OLMUŞTU.

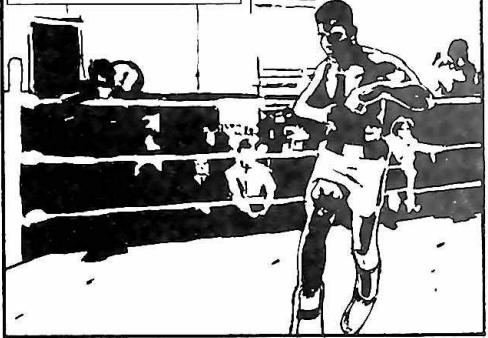
GÜNLER SONRA, MALCOLM'U BİR CEMAAT ÜYESİ ARADI, KENDISİNDEN ARABASINA BOMBA KOYMASININ İSTENDİĞİNİ SOYLEDİ. BUNU REDDEDİP CEMAAT'TEN AYRILMIŞTI.

SAĞOLASIN,
KARDEŞ.

AMA MALCOLM VE AİLESİ HÂLÂ
TEHLİKEDEYDİ.

MALCOLM SÜREKLİ CEMAAT ADINA YOLCULUK EDİYORDU, AMA BU ONUN AİLESİYLE İLK TATILIYDI. CASSIUS CLAY ADLI, 22 YAŞINDAKİ, YETENEKLİ BİR BOKSÖR TARAFINDAN FLORIDA'YA DAVET EDİLMİŞLERDİ.

CLAY AĞIRSİKLET
MÜSABAKASINDA ŞAMPİYON
OLAN SONNY LISTON'LA
DÖVÜŞMEK İÇİN ÇALIŞIYORDU.

17 YAŞINDAYKEN,
CLAY'IN KARDEŞİ
RUDY ONU NEW YORK
CAMİSİ'NE, MALCOLM'U
DİNLEMeye GETİRMİŞTİ.

BÖYLECE CLAY SOHBETLERE DÜZENLİ OLARAK
GELİP GİTMeye BAŞLAMIS, MALCOLM ONU CEMAAT'E
KATILMAYA İKNA ETMİŞTİ.

MALCOLM'UN ZEKASI, MİZAHİ VE ZEKASI CLAY'I
ETKİLEMİŞTİ: GENÇ BOKSÖR MALCOLM'UN HER
KONUŞMASINDA ÖN SİRADA OLURDU.

CLAY ÜÇ YILDIR CEMAAT ÜYESİYDİ. BUNU SİR
OLARAK SAKLIYOR VE "KÖLE İSMİNİ" KULLANMAYI
SÜRDÜRÜYÖRDU.

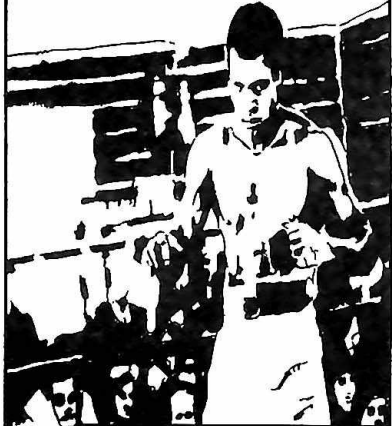
YÜKSELEN BİR BOKSÖRÜN
KURALLARA GÖRE OYNAMASI
LAZIMDI, AMA ŞAMPİYON OLUNCA,
KENDİ KURALLARINI YAZACAKTI.

CLAY BOKS DÜNYASINDA YÜKSELİRKEN, MALCOLM'LA İLİŞKİSİ DE MUHAMMAD İÇİN SORUN ÖLMAYA BAŞLADI.

MUHAMMAD BOKS MESLEĞİNE KARŞI DEĞİLDİ AMA CLAY'IN LİSTON'LA YAPACAĞI DÖVÜŞÜ KAYBEDECEĞİNE İNANIYORDU. NO'NIN İSMİNİN BAŞARISIZ BİR BOKSÖRLE ANILMASINI İSTEMİYORDU.

DIĞER YANDAN, MALCOLM DA CLAY'IN YÜZYILIN BOKS MÜSABAKASINI KAZANACAĞINA İNANIYORDU.

EĞER BAHİS OYNASAYDI, MALCOLM ONA VARINI YOĞUNU YATIRIRDI.

MALCOLM'UN CLAY'IN YETENEĞİNE GÜVENMESİ BOKSÖRÜ GÜÇLENDİRDİ VE MALCOLM'DAN DÖVÜŞTEN ÖNCE KENDİSİNE "RUHSAL DANIŞMANLIK" YAPMASINI İSTEDİ.

MALCOLM DOSTUNA YARDIM ETMEYE HAZIRDI, SESSİZLİK YASAĞINI BOZMAK GEREKSE BİLE.

MÜSABAKA GECESİ İÇİN MALCOLM UĞURLU SAYISI OLAN 7 NUMARALI KOLTUĞU İSTEDİ, CLAY'IN ZAFER ŞAN SININ ARTACAĞINA İNANIYORDU.

BU BELKİ DE İŞE YARADI. 25 ŞUBAT 1964 GÜNÜ, CASSIUS CLAY SONNY LİSTON'U YENEREK TARİHİN EN GENÇ AĞIRSIKLET ŞAMPİYONU OLDU.

DÖVÜŞTEN SONRA, BİR "KAYBEDENLE" İLİŞKİDE OLMA TEHLİKESİ DE KALKTIĞINDAN, MUHAMMAD CLAY'I ARADI VE ONA HER ZAMANKİ X YERİNE KUTSAL MÜSLÜMAN İSMİ MUHAMMAD'I VERDİ.

MALCOLM, CASSIUS CLAY'IN MUHAMMAD ALI ADINI ALDIĞINI ÖĞRENDİĞİ ZAMAN GÜLDÜ. "POLİTİK BİR OLAY BU," DEDİ.

ERTESİ GÜN, KURTARICININ GÜNÜ KONUŞMASINDA, MUHAMMAD ÜYELERİNE GURURLA CASSIUS CLAY'E YENİ BİR AD VERDİĞİNİ VE ONUN ARKADAŞI CHAMP'IN DA ARTIK ÖRGÜTÜN ÜYESİ OLDUĞUNU SÖYLEDİ.

ALİ!!
DÜNYA
AĞIR SİKLET
ŞAMPİYONU!

2 MART GÜNÜ GAZETECİLER ALİ'YE, ELIJAH MUHAMMAD'IN TANRISAL GÜÇLERİ HAKKINDAKİ "COŞKULU AÇIKLAMALARINI" SORDUĞU ZAMAN, ALİ ŞÖYLE YANITLADI:

SİZ MALCOLM'UN BİRKAÇ GÜN İÇİNDE SÖYLEYECEKLERİNİ BEKLEYİN.

ELIJAH MUHAMMAD BUNU DUYUNCA ÖFKELENDİ. ALİ'Yİ ARADI, ARTIK KESİN OLARAK KOVDUĞU MALCOLM'LA KONUŞMASINI YASAKLADI.

ALI MALCOLM'LA DOSTLUĞUNU BİTİRMEME SÖZ VERDİ. ÜZÜLSE BİLE, MALCOLM ALİ'Yİ SUÇLAMİYORDU.

ONUN MUHAMMAD'IN OYUNUNDA BİR PİYON OLDUĞUNUN FARKINDAYDI.

MALCOLM'UN YİNE DE GÜVENE BİLECEĞİ
DOSTLARI, ÖRGÜTTEN AYRILACAGINI
AÇIKLADIĞI ZAMAN DESTEK VEREN
CEMAAT ÜYELERİ VARDI.

CHARLES 37X, JAMES 67X VE BENJAMIN
GOODMAN, MALCOLM'UN KURMAYI
TASARLADIĞI YENİ ÖRGÜTÜN ÇEKİRDEĞİNDE
YER ALMAYI KABUL ETTİLER.

8 MART GÜNÜ, MALCOLM YENİ BİR MÜSLÜMAN
HAREKETİNİN, MÜSLÜMAN CAMİ BİRLİĞİ'NİN
(MMİ) KURULDUĞUNU AÇIKLAMAK ÜZERE
BİR BASIN TOPLANTISI YAPTI.

MALCOLM MMİ'NİN SNCC, CORE VE NAACP
GİBİ SİYASİ HAK GRUPLARIYLA BİRLİKTE
ÇALIŞACAGINI ÖNE SÜRSE DE, HİÇBİRİ BU YENİ
GİRİŞİMİ DESTEKLEMEDİ.

AMA MALCOLM YERİNDE DURMUYORDU.
HACCA GİDECEĞİNİ VE ORADA
ÖĞRENDİKLERİNİ HALKINA
ÖĞRETECEĞİNİ SÖYLEDİ.

AMA YOLCULUK PARA GEREKTİRİYORDU.
CEMAAT'İN MADDİ DESTEĞİNDEN YOKSUN OLAN
MALCOLM'UN PARASI YOKTU.

BOSTON'DA ELLA'YI ZİYARET ETTİ,
GÜVENE BİLECEĞİ TEK AKRABASIYDI
OYDU. ELLA BİR TEK ŞEY SORDU:

NE KADAR
GEREKLİ?

KIZ KARDEŞİNİN YARDIMINA RAĞMEN, MALCOLM İKİ GÜN SONRA CEMAAT'TEN TAAHHÜTLÜ BİR MEKTUP ALINCA MADDİ SORUNLARIN AĞIRLAŞACAĞINI ANLAMIŞ OLMALI.

MEKTUP MALCOLM'U ŞAŞIRTTI. EVİN HEDİYE OLDUĞUNU, MALCOLM VE BETTY EVLENİNCE MUHAMMAD'IN NEREDEYSE ZORLA VERDİĞİNİ SÖYLÜYÖRÜ.

MALCOLM MUHAMMAD'IN BUNU YAPTIĞINA İNANAMADI. YAKININDAKİLER MALCOLM'UN BİR UZLAŞMA BEKLEDİĞİNİ SÖYLEDİLER.

DELİCE BİR KONUŞMA TAKVİMİ İÇİNDE, MALCOLM ÇELİŞKİLİ PİŞMANLIK VE MEYDAN OKUMA MESAJLARI VERİYÖRÜ. EBONY DERGİSİNE, SİYAH MÜSLÜMANLAR İÇİN...

... BENİ HAYATTA BIRAKMAZLAR... CEŞETLERİN GÖMÜLDÜĞÜ YERİ BİLİYÖRÜ...

... DEDİ. AMA BİR BASIN TOPLANTISINDA, KENDİ GRUBUNU ONAYLAMAYI SÜRDÜRDÜ...

ZENCİLERE GELİP PEŞİMDEN GİTMELERİNİ SÖYLEMEYECEĞİM. ONLARA SİYAH MİLLİYETÇİLİĞİN YAŞANDIĞI HERHANGİ BİR ÖRGÜTE KATILMALARIN SÖYLEYECEĞİM.

BELKİ DE HALKIN GÖZÜ ÖNÜNDE OLURSA, CEMAAT'IN CELLATLARINI UZAK TUTABİLECEĞİNİ HİSSEDİYÖRÜ.

26 MART GÜNÜ,
MALCOLM
WASHINGTON'DAYDI
BAŞKAN KENNEDY
DÖNEMİNDE HAZIRLANAN
SİVİL HAKLAR YASASI
EN SONUNDA, BAŞKAN
LYNDON BAINES
JOHNSON'IN POLİTİK
SAĞDUYUSU SAYESİNDE
MECLİSE GELMİŞTİ.

YASA, 6 MART'TA MECLİSE GETİRİLDİKTEN
SONRA, GÜNEYLİ DEMOKRATLARIN
BAŞLATTIĞI MECLİS BOYKOTUNUN
HEDEFİ OLMUŞTU.

BİRCOK SİVİL HAK YANDAŞINA GÖRE, YASA
KABUL EDİLMESİ, HAREKETLERİ İÇİN BİR
DÖNÜM NOKTASI OLACAKTI.

MALCOLM BU GÖRÜŞÜ PEK
PAYLAŞMIYORDU, AMA PAYLAŞAN BİRİNİ
ZİYARET ETMEK İSTER GİBİYDİ.

YASANIN EN ÖNEMLİ
SAVUNUCULARINDAN
BİRİ O GÜN
MECLİSTEYDİ,
KAMUOYU DESTEĞİ
SAĞLAMAK ÜZERE
BASIN AÇIKLAMASI
YAPIYORDU.

BASIN TOPLANTISI SONA ERİNCE,
MARTIN LUTHER KING, KİMSEYE
GÖRÜNMEYEN ÇIKMAK ÜZERE
KORİDÖR'A DALDI...

... AMA MALCOLM'LA
KARŞILAŞTI.

MALCOLM,
SENİ GÖRDÜĞÜME
MEMNUN OLDUM!

BEN DE
ÖYLE!

MALCOLM'UN BU SAKIN AMA TARİHSEL BULUŞMAYI
AYARLAYIP AYARLAMADIĞI BİLİNİYOR, AMA ORADA
BU OLAYI KAYDEDECEK BİRKAÇ MUHABİR VARDI.
MALCOLM'UN SON SÖZÜ ŞÖYLEYDİ:

ŞİMDİ
SORUŞTURMA
AÇILAR SANA!

EĞER MALCOLM BİR DESTEK ALMAK İSTEDİYSE
ALAMADI. İKİSİ BİR DAHA HiÇ GÖRÜŞMEDİLER.

MECLİS BOYKOTU MECLİS TARİHİNİN EN UZUN
BOYKOTU OLACAKTI. BAŞKAN JOHNSON SİVİL
HAKLAR YASASINI SONUNDA 2 TEMMUZ 1964 GÜNÜ
İMZALAYARAK YÜRÜRLÜĞE SOKTI.

MALCOLM NEW YORK'A
DÖNDÜKTEN SONRA,
MUHAMMAD'IN ONUN BARIŞI
KORUMA ÇABALARINI
REDDETTİĞİNİ VE...

... ONA "İKİYÜZLÜ" DEDİĞİNİ
ÖĞRENDİ. BU CEMAAT İÇİNDE,
YÖNELTİLEBİLECEK EN AĞIR
SUÇLAMAYDI.

CEMAAT, PHILBERT X'İN
KARDEŞİNİ REDDETMEİNİ,
ONU YAHUDA VE BRUTUS'E
BENZETMESİNİ SAĞLADI.
PHILBERT DAHA DA İLERİ GİTTİ...

ÇOK SEVDİĞİM ANNEM
VE KARDEŞLERİMDEN
BİRİNDE GÖRÜLEN AKIL
HASTALIĞI, SANIRIM
BİR KURBAN DAHA BULDU:
KARDEŞİM
MALCOLM HASTA.

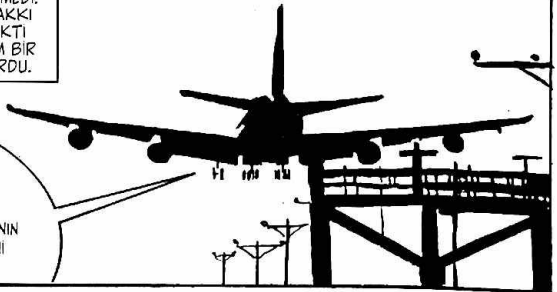

MALCOLM'UN YANITI
SAKIN VE DENGELİ
DAVRANMAKTI. NİSAN
BAŞLARINDA, DAHA
SONRAKİ AYLARDA
SIKÇA TEKRARLAYACAĞI
BİR KONUŞMANIN İLK
ÖRNEĞİNİ YAPTI.

BUNDAN SONRA, DEDİ,
DİN KİŞİSEL BİR KONU
BENİM İÇİN. SONRA
DA KONUŞMASININ
ÖZÜNE GİRDİ: 1964
YA OY PUSULASI YILI
OLACAKTI... YA DA
KURŞUN.

BÜTÜN ÇABALARA RAĞMEN, OY
KULLANMADAKİ ADALETSİZLİK
VE İRKSAK ACIMASIZLIK DİNMEDİ.
1964'TE, SİYAHLAR OY HAKKI
ALAMAZSA, KURŞUNUN VAKTİ
GELECEKTİ. AMA MALCOLM BİR
STRATEJİ DAHA ÖNERİYORDU.

YENİ HAMLEMİZ
SİVİL HAKLAR MÜCADELESİ
SORUNUNU BİRLEŞMİŞ
MİLLETLER'E TAŞIMAK VE
DÜNYAYA SAM AMCA'NIN
22 MİLYON AFRO-AMERİKALININ
İNSAN HAKLARINI ÇİĞNEDİĞİNİ
GÖSTERMEK OLACAK.

ON BİRİNCİ BÖLÜM: HAC

13 NİSAN 1964'TE, MALCOLM X BİRLEŞİK DEVLETLER'DEN, AİLESİNİN YENİ İSMİ OLAN EL-HAJJ MALİK EL-SHABAZZ İSMİYLE AYRILDI.

MALCOLM CEMAAT KIYAFETLERİNİ ÇIKARDI, İHRAM VE SANDALET GİYDİ. ARAPÇA BİLMÉKSİZİN, DOST MÜSLÜMANLARIN İYİLİĞİNE GÜVENEREK KENDİNİ OLAYLARIN AKIŞINA BIRAKTI.

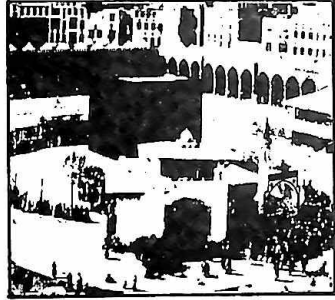
İBRAHİM'İN, MUHAMMED'İN VE KUTSAL KİTAPLARDAKİ BÜTÜN PEYGAMBERLERİN YURDU OLAN BU ESKİ KUTSAL TOPRAKLARDA BÜTÜN RENK VE İRLKARDAN İNSANLARIN YAŞATTIĞI GERÇEK KARDEŞLİK RUHUNA VE BÖYLESİNE İÇTEN BİR YARDIMSEVERLİĞE HİÇ TANIK OLMAMIŞTİM.

KUTSAL MEKKE ŞEHRİNİ ZİYARET ETME ONURUNU YAŞADIM. KABE ÇEVRESİNDE YEDİ KEZ, GENÇ BİR MUTAVAFIN REHBERLİĞİNDE DOLANDIM. ZEMZEM KUYUSUNDAN SU İÇTİM.

DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDAN GELEN ON BİNLERCE HACI VARDI. HER RENKTEN İNSANLA, MAVİ GÖZLÜ SARİŞİNLARLA, KARA DERİLİ AFRIKALILARLA DOLUYDU ETRAF.

AMA HEPİMİZ AYNI TÖRENE KATILMIŞTIK, BİRLİK VE KARDEŞLİK RUHU YAŞIYORDUK, AMERİKA'DA YAŞADIKLARIM, BUNLARIN BEYAZLA BEYAZ OLMAYAN ARASINDA YAŞANAMAYACAĞINA İNANDIRMIŞTI BENİ.

MEKKE'DE KALDIĞI SÜRECE, EVDEKİLERE TANIK OLDUĞU İRKSAI UYUMLA İLGİLİ COŞKULU KARTPOSTALLAR GÖNDERDİ.

AMERİKA'NIN İSLAM'I
ANLAMASI LAZIM, ÇÜNKÜ
TOPLUMDAN IRK SORUNUNU
SİLEN TEK DİN BU. MÜSLÜMAN
DÜNYADAKİ YOLCULUKLARIMDA,
AMERİKA'DA BEYAZ DENECEK
İNSANLARLA TANIŞTIM,
KONUŞTUM, HATTA
YEMEK YEDİM...

... AMA İSLAM DİNİ
SAYESİNDE ZİHNLERİNDE
BEYAZCA TAVIRLAR YOKTU.
BÜTÜN RENKLERİN
BİRLİKTE, RENKLERİ NE
OLURSA OLSUN BÖYLE
İÇTEN VE GERÇEK BİR
KARDEŞLİK YAŞADIĞINI
HIÇ GÖRMEMİŞTİM.

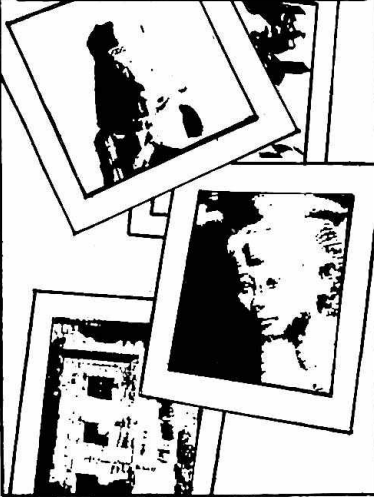
BENİM BU
SÖZLERİM ŞAŞIRTABİLİR
SIZI. AMA BU HAC SIRASINDA
GÖRDÜKLERİM, YAŞADIKLARIM,
DAHA ÖNCEKİ DÜŞÜNCE
TARZIMI DÜZENLEMeye VE
ESKİ DÜŞÜNCELERİMİN
BİR KISMINI BIRAKMAYA
İTTİ BENİ.

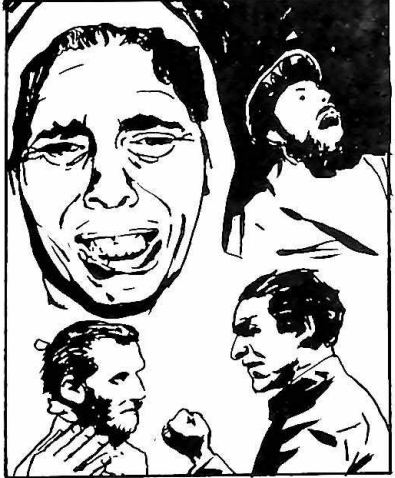
BURADA, MÜSLÜMAN
DÜNYASINDA GEÇEN SON ON
BİR AYDA, GÖZLERİ MASMAVİ
OLAN, SAÇLARI SAPSARI
OLAN VE DERİLERİ BEMBİYAZ
OLAN MÜSLÜMAN DOSTLARLA
AYNI TABAKTAN YEDİM, AYNI
BARDAKTAN İÇTİM, AYNI
TANRIYA İBADET EDERKEN
AYNI HALIDA UYUDUM.

HAC SIRASINDA ONU EN ÇOK NEYİN ETKİLEDİĞİ SORULDUĞUNDA, "DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDAN GELEN HER İRKTAN, HER RENKTEN İNSANIN KARDEŞLİĞİ, BİR OLMASI," DİYORDU MALCOLM.

AMA MALCOLM'UN NOTLARININ DA BELİRTTİĞİ GİBİ, MÜSLÜMAN KARDEŞLERİN ÇOĞUNUN DİLİNİ KONUSAMIYOR OLMASI, ONU DIŞARIDAN BAKMAK ZORUNDA BIRAKMIŞTI. MÜSLÜMANLAR İÇİN, ONUN BİRLEŞMİŞ İNSANLIK HAYALI ÇOK DAHA KARMAŞIKTI.

MALCOLM, LÜBNAN, MISIR, GANA, SENEGAL, NİJERYA, LIBERYA, FAS VE CEZAYİR'İ ZİYARET EDERKEN BİRCOK KONUSMA VE GÖRÜŞME YAPTI.

HER YERDE, SİYAH AMERİKALILARIN İRKSAL EŞİTSİZLİĞE KARŞI, ÖZELLİKLE AMERİKA'DA MÜCADELE ETMEK İÇİN AFRIKALI KARDEŞLERİYLE BİRLEŞMEYE HAZIR OLDUĞUNU SOYLUYORDU. ALDIĞI YANITLAR ONU HEYECANLANDIRIYORDU.

AMERİKALI ZENCİLER YÜZ MİLYONLARCA BEYAZ OLMAYAN İNSANIN ONLARLA İLGİLENDİĞİNİ BİLMİYOR, ONLARIN ONA KARŞI DUYDUĞU KARDEŞLİK DUYGULARINI BİLMİYORLAR.

BİRLEŞİK DEVLETLERİN SİYAH YURTTAŞ SORUNUNU BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'E TAŞIMA FİKRİNİ AFRIKALI LİDERLER ÇOŞKUyla DESTEKLEDİ.

21 MAYIS'TA NEW YORK'A DÖNDÜKTEN
KISA SÜRE SONRA, YOLCULUĞUNU
MEDYAYA ANLATMAK ÜZERE BİR BASIN
TOPLANTISI DÜZENLEDİ.

BASLANGIÇTA MUHABİRLER YENİLENEN
GÖRÜŞLERİNDEN ÇOK SAKALINA İLGI
GÖSTERDİ, AMA O HEMEN YENİ İRK
FELSEFESİNİ AÇIKLADI.

EVET, BAYIM! MEKKE
SEYAHATI GÖZLERİMİ
AÇTI. ARTIK İRKÇİLİĞİ
SAVUNMUYORUM. DÜŞÜNCEMİ
DEĞİŞTİRDİM, BEYAZLARIN
İNSAN OLDUĞUNA
İNANIYORUM...

28 HAZİRAN'DA, HARLEM'DEKİ
THERESA OTELİ'NDE, MALCOLM,
SEYAHATTE ÖĞRENDİĞİ
AFRİKA BİRLİĞİ ÖRGÜTÜ
MODELİNDEKİ BİR AFRO-
AMERİKAN BİRLİK ÖRGÜTÜ'NÜN
(OAAU) KURULUŞUNU İLAN
ETTİ.

OAAU'NUN HEDEFİ, SİYAHLARIN,
YERYÜZÜNÜN DİĞER
AFRİKALILARIYLA BİRLİKTE
BAĞIMSIZLIĞA KAVUŞMASINI
SAĞLAYARAK SİYAH
AMERİKALILARIN KOŞULLARINI
DÜZELTMektİ.

MALCOLM ZAMANININ
BÜYÜK KISMINI AFRİKA VE
AVRUPA SEYAHATLERİYLE
GEÇİRİYORDU, HEM DESTEK
BULMAK...

... HEM DE DÜŞMANINDAN
UZAK OLMAK İÇİN.

13 TEMMUZ'DAKİ EV TAHLİYESİ DAVASI İÇİN
BOSTON'DAN NEW YORK'A GİDEN MALCOLM,
BENJAMİN GOODMAN VE ALTİ YARDIMCISINDAN
BİR SONRAKİ GÜNÜN GÖRÜŞMELERİNİ
AYARLAMALARINI İSTEDİ.

ERTESİ GÜN GOODMAN VE DİĞERLERİ ARABAYLA
HAVALANINA GİDERKEN, PEŞLERİNDE İKİ ARABA
DOLUSU SİYAH ADAM OLDUĞUNU FARK ETİLER.

HIZLANIP KAÇMAYA ÇALIŞTILAR,
AMA BOSTON'UN CALLAHAN
TÜNELİ'NDE YAKALANDILAR.

BIÇAKLI ÜÇ ADAM ARABADAN
ÇIKIP GOODMAN'IN
ÜZERİNE YÜRÜDÜ.

ONU ÖLDÜRECEĞİZ!
BURADAN CANLI
ÇIKAMAYACAKSINIZ!

AMA MALCOLM'UN YARDIMCILARINDAN BİRİ
BIÇAKLI SALDIRGANLARA CAMDAN TÜFEKLE
ATEŞ EDİNCE KAÇTILAR.

DAHA SONRA MALCOLM ŞUNU SÖYLEYECEKTİ:
"BİRLEŞİK DEVLETLER'DE BU TEHDİDİ YAPABİLECEK
TEK GRUP SİYAH MÜSLÜMANLAR. BİLİYORUM,
ÇÜNKÜ ONLARI BEN EĞİTTİM."

AMA O SIRADA, MALCOLM NEW YORK'TAKI
BİR MAHKEMEDE CEMAAT'IN EVINE EL
KOYMASINI ENGELLEMEYE ÇALIŞIYORDU.

MALCOLM'UN SAVUNMASI İKİ FIKRE
DAYANIYORDU. BİRİNCİSİ, TAPU
CEMAAT'IN ÜSTÜNDE KALSA BİLE,
EV ONA VERİLMİŞTİ; İKİNCİSİ,
MALCOLM RESMEN KOVULMADIĞINA
GÖRE, EV ONDA KALMALIYDI.

YARGICIN SAVUNMASINI KABUL
ETMEDİĞİ ANLAŞILINCA, MAHKEMEYİ
MUHAMMAD'IN CİNSEL TECAVÜZLERİNİ
KAMUOYUNA AÇIKLAMAK İÇİN
KULLANMAYA KARAR VERDİ.

MALCOLM MAHKEMEDE SAVUNMA İÇİN
SÖYLENEN HER ŞEYİN İFTİRA YA DA HAKARET
SAYILMAYACAĞINI BİLİYORDU. AÇIKLAMASI
KAYITLARA GEÇECEKTİ.

BU NEDENLE GÖREVDEN ALINDIM:
KONUŞMAYAYIM DİYE AĞZIMI
KAPATTILAR!

İTİRAZ
EDİYORUM!

BEKLENDİĞİ GİBİ, YARGIÇ EVİN
GERÇEKTEN CEMAAT'E AIT OLDUĞUNA
VE MALCOLM İLE AİLESİNİN ÇIKMASI
GEREKTEĞİNE KARAR VERDİ.

KAYIP KİŞİSEL BİR ZAFERLE
GÖLGELENMİŞTİ. MALCOLM'UN TANIKLIĞI,
HİKAYEYİ TAKİP EDEN GAZETELERİN
ARTIK MUHAMMAD'IN YAPTIKLARINI
YAZABİLMESİNİ SAĞLIYORDU.

MALCOLM, O AKŞAM EVE GIDİNCE
TELEFONUNUN KESİK OLDUĞUNU GÖRDÜ.

TELEFON ŞİRKETİ "BAYAN SMALL" DIYE
BİRİNİ ARAYIP, TATİLE ÇIKTIĞI İÇİN
TELEFONUN KESİLMESİNİ İSTEDİĞİNİ SOYLEDİ.

MMİ OFİSİNDE ÇALIŞANLAR
MALCOLM'UN EVİNİ ARAYIP DA
ULAŞAMAYINCA TELAŞA
KAPILDILAR.

BİR KİSMİ ARABAYA ATLAYIP
EVİNE GİTTİ, AMA MALCOLM'LA
AİLESİNİ SAPASAĞLAM
BULDULAR.

SAKİNLEŞEN GRUP HARLEM'E
DÖNDÜ. GAZETE ALMAK
İÇİN BİR YERDE DURDULAR,
FAKAT GAZETECİNİN CEMAAT'IN
LOKANTASININ YANIBAŞINDA
OLDUĞUNU UNUTMUŞLARDI.

BİR CEMAAT ÜYESİ ONLARI GÖRÜNCE
SALDIRDI; BAŞKALARI DA
ONU DESTEKLEMeye KOŞTU.
MALCOLM'UN GRUBUNDAN BİRİ
ARABADAN SİLAH GETİRDİ.

BİR KAVGA PATLAK VERDİ VE POLİS GELİNCEYE KADAR DA DURMADI. SİLAHLARA
EL KONDU VE MALCOLM'UN ALTI ADAMI TUTUKLANDI.

BU TÜR KUŞKU VERİCİ OLAYLARIN
ARDINDAN, MALCOLM ÜLKEYİ TERK EDİP
KENDİNİ OAAU'NUN GELİŞİMİNE ADAMASININ İYİ
OLACAĞINI DÜŞÜNDÜ.

OCAK 1965'TE ÜLKEYE DÖNDÜKTEN
KISA SÜRE SONRA, MUHAMMAD'E BAĞALIK
DAVASI AÇAN İKİ SEKRETERLE GÖRÜŞMEK
ÜZERE LOS ANGELES'A UÇTU.

ARKADAŞLARI ONU HAVALANINDAN ALIP
OTELE GÖTÜRDÜ.

LOBİYE GİRİNCE, ALTI ADAM PEŞLE-
RİNDEN GELDİ, SONRA DA MALCOLM'UN
ASANSÖRLE ODASINA ÇIKMASINI İZLEYİP LOBİDE
BEKLEDİ. ARKADAŞLARINDAN BİRİ ONLARIN
CEMAAT ÜYESİ OLDUĞUNU FARK ETTİ.

MALCOLM
LOBİYE DÖNÜNCE
CEMAAT EKİBİYLE
KARŞI KARŞIYA
GELDİ.

MALCOLM BUZ KESTİ,
AMA OTELDEN ÇIKARKEN
HIÇ İSTİFİNİ BOZMADI.

SEKRETERLERLE GÖRÜŞÜKTEN VE
YEMİNLİ İFADELERİNİ ALDIKTAN SONRA,
MALCOLM VE ARKADAŞLARI YEMEK
YİYİP OTELE DÖNDÜLER.

GELDİKLERİNDE, İÇLERİNDEN
BİRİNİN İFADESİYLE, "HER YER SIYAH
MÜSLÜMANLARLA DOLUYDU. OTELE
KUŞATMIŞLARDI."

MALCOLM ARALARINDAN
GEÇTİ VE CHICAGO'YA
UÇUŞ VAKTİ GELİNCEYE
DEK ODASINDAN
AYRILMADI.

ERTESİ SABAH, MALCOLM'U
ARABAYLA HAVAALANINA
GÖTÜREN ARKADAŞI
İZLENDİKLERİNİ FARK ETTİ.

"OTOYOLA ÇIKTIĞIMIZ ANDA İKİ ARABA
DOLUSU CEMAAT ÜYESİ TAKILDI PEŞİMİZE,"
DİYE HATIRLIYORDU ARKADAŞI.

ARABALAR
MALCOLM'UN YANINA
VARINCA, MALCOLM
YERDEKİ BASTONUNA
UZANDI.

BASTONU TÜFEK GIBİ
TUTARAK PENCEREDEN UZATIP
CEMAAT ARABALARINDAN BİRİNE
DOĞRULTUNCA, SÖFÖR
KORKUP DİREKSİYONU KIRDI.

MALCOLM'UN ARKADAŞI
DA UÇAĞA BİNİŞ KAPISINA
VARINCAYA DEK AYAGINI
GAZDAN ÇEKMEDİ.

MALCOLM, CHICAGO'YA CEMAAT'IN
ILLIONIS SORUSTURMALARI İÇİN
GELMİŞTİ.

UÇAK O'HARE HAVAALANINA İNDİKTEN SONRA,
POLİS MALCOLM'A OTELINE DEK EŞLİK ETTİ.
YAN ODAYA YERLEŞEN POLİSLER ONU 24
SAAT KORUDULAR.

MALCOLM KORUMAYI KABUL ETMİŞTİ.
SONUÇTA, CHICAGO CEMAAT'IN ÜSSÜYDÜ.
CHICAGO'DAKİ POLİSLER CEMAAT'IN NELER
YAPABİLECEĞİNİ BİLİYORDU.

MALCOLM, TANIKLIĞININ SON GÜNÜNDE
OTELİNE DÖNDÜĞÜNDE, LOBİDE
15 ASIK YÜZLÜ SIYAHIN DOLANDIĞINI
GÖRDÜ. İKİ TANESİNİN CEMAAT ÜYESİ
OLDUĞUNU BİLİYORDU.

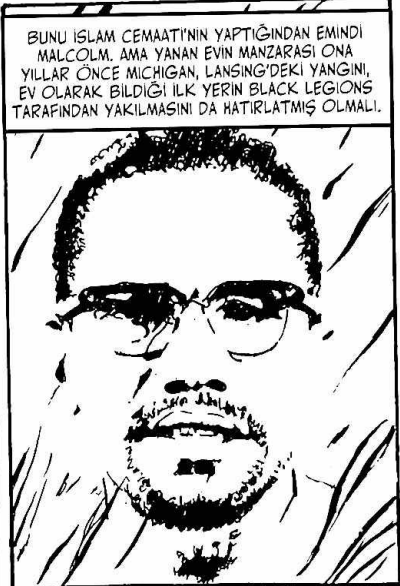
ODASINA ÇIKINCA, MALCOLM
BİR DEDEKTİFLE KONUŞTU.

BENİ YAKALAMALARI AN MESELESİ.
MÜSLÜMANLAR HAKKINDA ÇOK ŞEY
BİLİYORUM. AMA ONLARIN TEHDİTLERİ
BENİ KARAR VERDİĞİM ŞEYDEN
DÖNDÜREMEZ.

ERTESİ SABAH, POLİS MALCOLM'A NEW
YORK'A GİDEN UÇAĞA KADAR EŞLİK ETTİ.

GÜNLER SONRA, KARISIYLA ÇOCUKLARINI
BİR ARKADAŞININ EVİNE YERLEŞTİREN
MALCOLM, NEW YORK'TAKİ HILTON
OTEL'DE BİR ODA TUTTU.

OTEL GÖREVLİSİ ONU
12. KATTAKİ ODASINA
KADAR GÖTÜRDÜ.

BİR SÜRE SONRA, BİR GRUP
SİYAH OTEL LOBİSİNE GELİP
MALCOLM'Xİ SORDU.

NEW YORKLULARIN ÇOĞU GIBI,
OTEL EKİBİ DE MALCOLM'UN SUIKAST
HEDEFİ OLDUĞUNU BİLİYORDU,
GÖREVLİLER HEMEN KUŞKULANDI.

GÜVENLİĞİ ARADILAR VE ONLAR DA
12. KATA HEMEN MALCOLM İÇİN
KORUMA YERLEŞTİRDİ.

O AKŞAM, MALCOLM ODASINDAN SADECE
OTEL RESTORANINDA YEMEK YEMEK İÇİN
ÇIKTI, SONRA DA YATMAYA ÇEKİLDİ.

21 ŞUBAT PAZAR GÜNÜ, SABAH SAAT 9'DA, İKİZLERE GEBE OLAN BETTY SHABAZ, KOCASINDAN GELEN TELEFONLA UYANDI. MALCOLM HARLEM'DEKİ AUDUBON SALONU'NDA YAPILAN TOPLANTIYA ÇOCUKLARI DA GETİRİP GETİREMEYECEĞİNİ SORUYORDU.

ELBETTE
GETİRİRİM!

MALCOLM TOPLANTININ BETTY VE ÇOCUKLAR İÇİN ÇOK TEHLİKELİ OLACAĞINI SÖYLEMİŞTİ, AMA BİRDENBİRE ONLARI TEHLİKEYE RAĞMEN GÖRMEK İSTEMİŞTİ.

BİR SAAT ÖNCE NE
OLDU, BİLİYOR MUSUN?
TAM SEKİZDE, TELEFONLA
UYANDIM. ADAMIN BİRİ "UYAN
KARDEŞİM," DİYEREK
KAPATTI TELEFONU.

MALCOLM KAYGILANMIŞTI, AMA GÜVENLİK TEDBİRİ ALMADI. MMI VE OAAU TOPLANTILARINDA YİNE KİMSENİN ÜSTÜ ARANMADI: MALCOLM BUNU CEMAAT TARZI BİR HAREKET OLARAK GÖRÜYORDU.

BİR KADIN ÖNLERDE BİRKAC KOLTUĞUN ERKENDEN KAPILDIĞINI SÖyledİ, AMA BU DA KİMİN KONUŞACAĞI DÜŞÜNÜLÜRSE, TUHAF DEĞİLDİ.

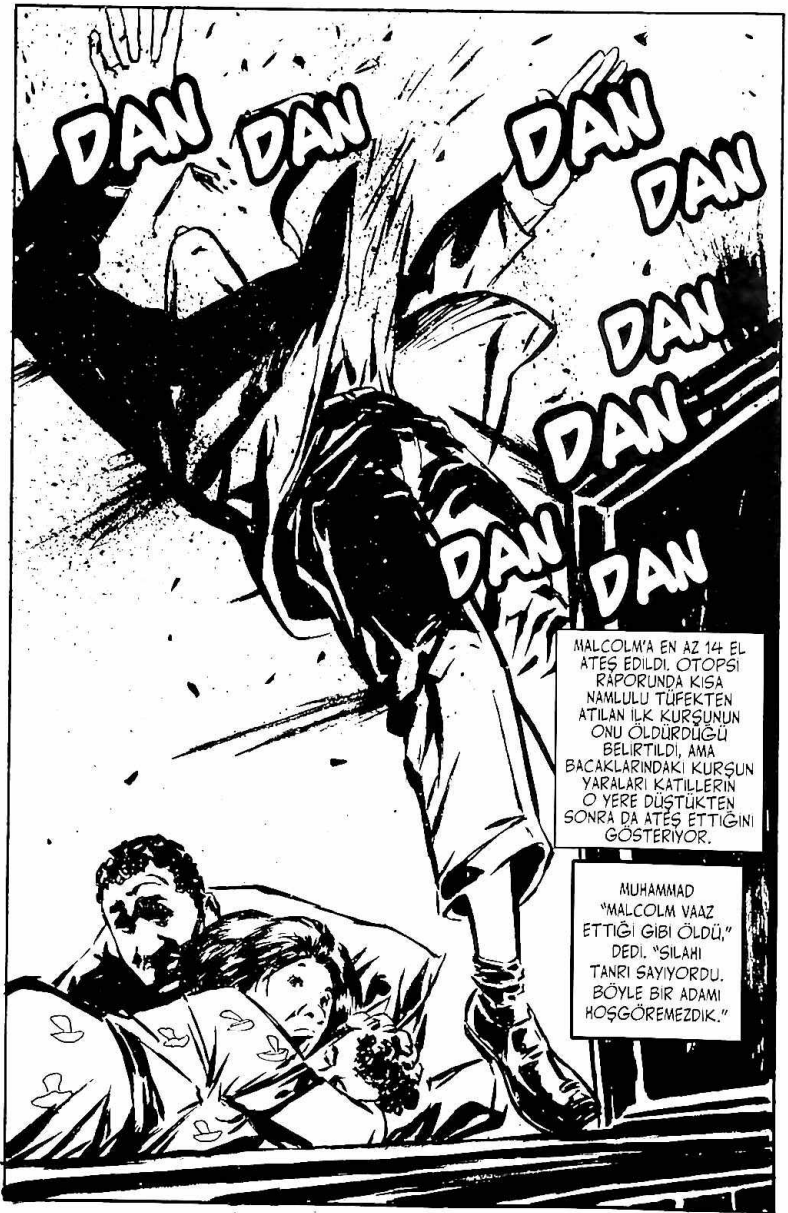

KONUK KONUŞMACILAR GELMEMİŞTİ VE MALCOLM DERİN HAYAL KIRIKLIĞI İÇİNDEYDİ. BİRİ SAHNEYE ÇIKIP ÖN KONUSMA YAPTI. SAAT 15:08'Dİ. MALCOLM DİNLEYİCİLERİ DAHA FAZLA BEKLETEMEZDİ.

ES SELAM
ALEYKÜM,
KARDEŞLERİM!

ÖNDEKİ BİRKAC GIRADA BİR KARIŞIKLIK BAŞLADI VE İLGİ SAHNEDEN ORAYA KAYDI...

MALCOLM'A EN AZ 14 EL
ATES EDİLDİ. OTOPSİ
RAPORUNDA KISA
NAMLULU TÜFEKTEN
ATILAN İLK KURŞUNUN
ONU ÖLDÜRDÜĞÜ
BELİRTİLDİ, AMA
BACAKLARINDAKİ KURŞUN
YARALARI KATİLLERİN
O YERE DÜŞÜKTEN
SONRA DA ATES ETTİĞİNİ
GÖSTERİYOR.

MUHAMMAD
"MALCOLM VAAZ
ETTİĞİ GİBİ ÖLDÜ,"
DEDİ. "SİLAHI
TANRI SAYIYORDU.
BÖYLE BİR ADAMI
HOŞGÖREMEZDİK."

HARLEM'İN UNITY CENAZE EVİNİN DIŞINDA, GELENEKSEL MÜSLÜMAN YAĞLARI VE KEFENİYLE GOMÜLMEMEYE HAZIRLANAN MALCOLM'YA VEDA ETMEK İÇİN 20.000'DEN FAZLA İNSAN TOPLANMIŞTI.

TALMADGE HAYER, NORMAN 2X BUTLER VE THOMAS 15X JOHNSON CİNAYET SEBEBİYLE TUTUKLANDILAR. HEPSİ DE CEMAAT ÜYESİDİ.

ERTESİ YIL, BU ÜÇ KİŞİ SUİKASTLE YARGILANIP MAHKÛM OLDULAR. AMA SUÇU KİMİN İŞLEDİĞİ DEĞİL, NEDEN İŞLEDİKLERİ SORUSU BUGÜNE KADAR YANITLANAMADI.

MALCOLM'UN CİNAYETİ, BAZILARININ DEDİĞİ GİBİ, BİR FBI KOMPLOŞU MUYDU? YOKSA BAŞKALARININ DEDİĞİ GİBİ, CEMAAT'IN YÜKSEK DÜZEY ÜYELERİNİN SİPARİŞİ MİYDİ? BASİTÇE, BİR ZAMANLAR SAYGI DUYULAN LİDERİN SÖZDE İHANETİ NEDENİYLE ALINAN BİR İNTİKAM MIYDI YOKSA?

SONUÇTA, KEŞİN OLAN TEK ŞEY ŞU: AMERİKA EN ÖZGÜN VE ACIKSÖZLÜ LİDERLERİNDEN BİRİNİ KAYBETTİ.

YAZAR ALEX HALEY'LE, ÖZYAŞAMÖYKÜSÜNÜN YAZILMASI SIRASINDA SOHBET EDEN MALCOLM, AFRIKA KÖKENLİ AMERİKALILARIN YAŞAMLARINI DEĞİŞTİRMEME DÖNÜK TASARILARINDAN BAHSETMİŞTİ:

"DOSTUM, TARİHİN EN BÜYÜK LİDERLERİNDEN ÇOĞUNUN ÖLÜP GİDİNCEYE DEK HİÇ TANINMADIĞINI FARK ETTİN Mİ HİÇ!"

AMA, MALCOLM'UN CENAZESİNDE VEDA KONUŞMASI YAPAN AKTÖR OSSIE DAVIS MALCOLM'UN MİRASI KONUSUNDA BELKİ DE EN ETKİLEYİCİ SÖZLERİ SÖYLEDİ:

"MALCOLM BİZİM İNSANLIĞIMIZDI, BİZİM CANLI, SIYAH İNSANLIĞIMIZDI! HALKI İÇİN ONUN ANLAMI BUYDU VE ONA SAYGI GÖSTERİRKEN, BİZLER EN İYİ YANIMIZA SAYGI GÖSTERİYORUZ... BU ÖLÜMLÜ BEDENİ TOPRAĞA, HEPİMİZİN ORTAK ANASINA VERİRKEN, GÖMDÜĞÜMÜZ ŞEYİN ARTIK BİR İNSAN OLMADIĞINDAN, BİR TOHUM OLDUĞUNDAN, ÜZÜNTÜMÜZÜN KİŞİNDEN SONRA TEKRAR GELİP BİZİMLE BULUŞACAK OLAN BİR TOHUM OLDUĞUNDAN EMİNİZ. VE ONU O ZAMAN GERÇEK HALIYLA, BİR PRENS OLARAK, BİZİM İŞİL İŞİL SIYAH PRENSİMİZ OLARAK KARŞILAYACAĞIZ! O ÖLÜMDEN HİÇ ÇEKİNMEDİ, ÇÜNKÜ BİZİ ÇOK SEVDİ!"

MALCOLM

KISACIK HAYATINI AFRIKA KÖKENLİ AMERİKALILARIN
KÖLELİKTEN VE AYRIMCILIKTAN KURTULMA MÜCADELESİYLE
GEÇİREN GÜÇLÜ LİDER MALCOLM X 1965'TE,
HENÜZ 40 YAŞINDAYKEN ÖLDÜRÜLMÜŞTÜ.

MALCOLM'UN SIKINTILI BİR ÇOCUKLUKTAN ÇIKIP ETKİLİ,
GÜR SESLİ BİR LİDER VE SONUNDA TRAJİK BİR
KAHRAMANA DÖNÜŞÜMÜ, **MALCOLM X: ÇİZGİLERLE
YAŞAM**'DA ÖDÜL SAHİBİ GRAFİK RESSAM RANDY DUBURKE'ÜN
ÇİZİMLERİYLE VE İKİ KEZ EISNER ÖDÜLÜ KAZANAN
ANDREW HELFER'İN SENARYOSUYLA CANLANDIRILIYOR.

ÇİZGİLERLE YAŞAM DİZİMİZDE, TARİHİ DEĞİŞTİREN KİŞİLERİN,
OLAYLARIN ÇİZGİ ANLATIMLARINI BULACAKSINIZ.
USTA ÇİZERLERİN KALEMLERİNDEN ÇIKAN BU KİTAPLAR, DÜNYAYA
VE TARİHE BAKIŞINIZDA YENİ UFUKLAR AÇACAK.

twitter.com/everestkitap

ISBN 978-975-289-731-1

9 789752 897311

www.everest yayinlari.com

§ EVEREST